

Esperanto aktuell

38. Jahr (2019) №4 (256)

256

Informationen für Esperantofreunde in Deutschland und Österreich

- Matthias Hecking dum GEK en Neumünster
- TORPEDO 14 en oktobro 2019 – Kio estos tio? ● Solena inaŭguro de la Esperanto-pavilono ● Transponta Esperanto-Kongreso germana-pola-fervojista ● Esperantomuzeo en Vieno festas sian 90-jaran jubileon
- En la UNESKO-jaro de indiĝenaj lingvoj ● Kiam ni festu la 100-an GEK?

Deutscher Esperanto-Bund e.V. Germana Esperanto-Asocio r.a.

Amtsgericht Berlin VR 13651 B

www.esperanto.de/deb (Netzpräsenz)

Bankkonto (por membrokotizoj kaj donacoj)
/ Bankverbindung (für Mitgliedsbeiträge und Spenden): HELADEF1ERB,
Sparkasse Odenwaldkreis,
DE 3250 8519 5200 4011 4571.
Spenden und Mitgliedsbeiträge für den D.E.B. sind steuerlich abzugsfähig.

Oficejo / Geschäftsstelle:

Esperanto-Laden

Katzbachstr. 25, 10965 Berlin,
Leitung: **Sibylle Bauer**
030 / 5106 2935, 0800 336 3636
Fax: 030 / 4193 5413
sibylle.bauer@esperanto.de

Membroprizorgado / Mitgliederbetreuung

DEB: 0800 - 3 36 36 36 - 21

DEJ: 0800 - 3 36 36 36 - 22

Briefpost senden Sie bitte, soweit keine andere Anschrift angegeben, an die Geschäftsstelle. Sie wird von dort elektronisch weitergeleitet. Die angegebenen **Telefon-Durchwahlnummern** sind nach der Rufnummer **0800 - 3 36 36 36** zu wählen.

Estraro GEA / Vorstand DEB

Netzpost an / **retmesaĝo al** gea.fe@esperanto.de

Jedes Vorstandsmitglied ist individuell erreichbar per E-Post-Adresse in der Form vorname.name@esperanto.de.

Prezidanto / Vorsitzender

Ulrich Brandenburg, Durchwahl: -5111
gea.prezidanto@esperanto.de

Vicprezidanto / Stellv. Vorsitzender

Andreas Emmerich, Durchwahl: -5112

Trezoristo / Kassenwart

D-ro Matthias Hecking, Durchwahl: -5113

Sekretario / Schriftführer

Nils Brinkmann, Durchwahl: -5125

Landaj ligoj / Landesverbände

Wolfgang Bohr, Durchwahl: -5114

Administrado / Verwaltung

Barbara Brandenburg

Publika agado kaj pliklerigado /

Öffentlichkeitsarbeit und Weiterbildung

Oliver Waltz, Durchwahl: -5116

Kongresoj kaj renkontiĝoj / Kongresse und Treffen

Andreas Diemel, Durchwahl: -5120

IT-aferoj (teknikaj) /

Informationstechnologien

Franz Kruse, Durchwahl: -5119

Jugendvertreterin / GEJ-komisiito

Michaela Stegmaier, Durchwahl: -5118

Germana Esperanto-Junularo /

Deutsche Esperanto-Jugend

Michaela Stegmaier, Durchwahl: -5211

gej.prezidanto@esperanto.de

Komisiitoj / Beauftragte

esperanto.de/deb/beauftragte

Verantwortliche für Presse- und Öffentlichkeitsarbeit

Louis von Wunsch-Rolshoven,

Durchwahl: -111 • Fax Durchwahl: -112

louis.von.wunsch-rolshoven@esperanto.de

D-ro/Dr. Rainer Kurz, Plettenbergstr. 19,

70186 Stuttgart, 0163-3873785,

rainer.kurz@esperanto.de

Komisiito por rondvojaĝoj / Verantwortlicher

für Rundreisen, Durchwahl -5123

Uli Ender, uli.ender@esperanto.de

Medienecho

Hermann Kroppenber, Durchwahl: -5121

medienecho@esperanto.de

Libroservo / Bücherdienst

D-ro / Dr. **Wolfgang Schwanzer**,

Pfarrer-Seeger-Str. 9, 55129 Mainz,

Durchwahl: -5122, buchversand@esperanto.de,

www.esperanto.de/buchversand

Komisiito Interreta Redaktado /

Beauftragter Internetredaktion

Thomas Bormann, Durchwahl: -5117

thomas.bormann@esperanto.de

Pliaj adresoj / Weitere Adressen

Germana Esperanto-Junularo (GEJ) /

Deutsche Esperanto-Jugend (DEJ)

Katzbachstr. 25, 10965 Berlin,

030/4285 7899, Fax: 030/4193 5412

www.esperanto.de/gej (Netzpräsenz)

Interkultura Centro Herzberg (ICH) /

Bildungszentrum des D.E.B.

Komisiitoj/Beauftragte: **Zsófia Kóródy**

(instruado), **Peter Zilvar** (klerigado kaj

kulturo), Grubenhagenstr. 6, 37412 Herzberg,

die Esperanto-Stadt, 05521/5983, Fax (05521)

1363, Durchwahlen: -411 (Tel), -412 (Fax),

ich@esperanto.de, www.esperanto.de/ich

Germana Esperanto-Instituto /

Deutsches Esperanto-Institut

Prof. D-ro/Dr. **Martin Haase**, Lehrstuhl für

Romanische Sprachwissenschaft,

Uni Bamberg, Durchwahlen: -431 (Tel),

-432 (Fax), martin.haase@esperanto.de,

www.esperanto.de/dei

Germana Esperanto-Biblioteko /

Deutsche Esperanto-Bibliothek

p/a. **Karl Heinz Schaeffer**, Schulstr. 17, 73432

Aalen, Durchwahlen: -421 (Tel), -422 (Fax)

biblioteko@esperanto-aalen.de

bibliothek-aalen@esperanto.de

www.esperanto.de/bibliothek

Fondaĵo FAME / FAME-Stiftung

Andreas Emmerich, estraro@fame-stiftung.de

(nur por FAME)

Stiftung Mondo

Hauptstr. 42, 64753 Brombachtal,

030/6920 4846-1, stiftungmondo@gmail.com,

Bankkonto: 151100004, Volksbank Stuttgart

eG, BLZ 600 901 00.

Spenden sind steuerlich abzugsfähig.

Aŭstria Esperanto-Federacio /

Österreichischer Esperanto-Verband

aef@esperanto.at, www.esperanto.at

Aŭstria Esperanto-Junularo /

Österreichische Esperanto-Jugend

Weissgerberlande 30-36/5/11, 1030 Wien,

aef@esperanto.at, <http://aef.esperanto.at>

Esperantomuzeo Viena /

Esperantomuseum Wien

Palais Mollard, Herrengasse 9, 1010 Wien,

+43/1/53410-731, Postanschrift:

Österreichische Nationalbibliothek, Josefsplatz

1, Postfach 25, 1015 Wien, [plansprachen@](mailto:plansprachen@onb.ac.at)

onb.ac.at, [www](http://www.onb.ac.at).

onb.ac.at/sammlungen/plansprachen/index.htm

UEA-ĉefdelegitoj kaj perantoj / Bundes-

beauftragte des Esperanto-Weltbundes UEA

Germanio / Deutschland

D-ro / Dr. **Wolfgang Schwanzer**, Adressen

siehe mittlere Spalte: Libroservo/Bücherdienst

Aŭstrio / Österreich

Leopold Patek, Martinstr. 104/38,

3400 Klosterneuburg, Poŝtel.

+43/66473611289,

aon.913548977@aon.at

Esperanto aktuel

ISSN 0942-024 X

Eldonisto / Herausgeber

Deutscher Esperanto-Bund e.V.,

der Vorsitzende (v.i.S.d.P.)

Redaktista teamo / Redaktion:

Stano Marček (Martin/Slovakio),

Yashovardhan Singh, Im Johannistal 23,

42119 Wuppertal. Durchwahl: -54

Kunlaborantoj / feste Beiträger:

Hermann Kroppenber (Medienecho),

Utho Maier (Bibliotheken), Peter Zilvar (ICH)

Presejo / Druck

Alfaprint, Martin, Slovakio

Esperanto aktuel kun *-kune-* havas ses

numerojn jare kaj estas abonebla ĉe la oficejo

(vidu maldekstre supre) por 18 €

(de eksterlando: 24 €) jare.

Esperanto aktuel mit *-kune-* erscheint

sechs Mal pro Jahr. Abonnierbar bei der

Mitgliederbetreuung (s.o.). Abonnement: 18 €

(Ausland: 24 €) jährlich; für ordentliche

Mitglieder im Beitrag enthalten.

Anoncoj / Anzeigen:

Skribu al / Schreiben Sie an: deb@esperanto.de

Kontribuoj / Beiträge

Bv. sendi viajn kontribuojn (en formato *.doc

a.s.) al ea@esperanto.de, por n-ro 2019/3 ĝis

la 15-a de majo 2019. Paperaj kontribuoj nur

esceptkaze, tiam al Yashovardhan Singh (vidu

supre). Senden Sie Ihre Beiträge bitte (im

Format *.doc o.ä.) an ea@esperanto.de,

für Nr. 2019/3 bis zum 15. Maj 2019.

Papierbeiträge nur im Ausnahmefall, dann

an Yashovardhan (s.o.).

Karaj legantoj,

pasis la 96-a Germana Esperanto-Kongreso en Neumünster (niaj specialistoj eltrovis ke ĝi fakte jam estis la 97-a). Partoprenis ĉirkaŭ 130 personoj, inter ili multaj eksterlandaj gastoj. 77 membroj de GEA ĉeestis la jarĉefkunvenon. La kongresa temo „indigenaj lingvoj“ konvene al la UNESKO-jaro 2019 vekis intereson. Sufiĉe vaste en la germanaj amasmedioj distribuiĝis artikolo de DPA. Salutmesaĝoj atingis nin ne nur de la ministroprezidanto kaj la gvidantoj de la urbo, sed ankaŭ de asocioj kaj institutoj reprezentantaj la aŭtoktonajn minoritatojn en Germanio. Skribis eĉ la komisiito de la Federacia Registaro respondeca pri tiu fako. Kaj kelkaj interesitaj neesperantistoj ĉeestis la malferman sesion. La programo de la kongreso adekvate kovris la temon. Estas konate ke inter esperantistoj troviĝas ne malmultaj specialistoj pri minoritataj lingvoj. Tre bone efikis la prelegoj de prof-o Eduard Werner pri la sorabaj lingvoj, de d-ro Seán Ó Riain pri la irlanda, de Nicole Margot kaj Jean-Marc Leclercq (JoMo) pri la Internacia Komitato por Etnaj Liberecoj (IKEL) kaj pri la okcitana kaj la provencfranka lingvoj. Pri lingvaj temoj ni kapablas serioze kundiskuti. La kontaktojn kun niaj “naturaj aliancanoj” tial indas konservi ankaŭ post fino de la jaro de la indigenaj lingvoj. Kongreso tamen havas ne nur fakan programon. Gravaj por la etoso estis ankaŭ aliaj eventoj: la konatiĝo kun esperantista aŭtoro de krimromanoj (d-ro Thorsten Sueße el Hannover, kun kiu ni organizis publikan libroprezenton), la koncerto de loka knabina muzikgrupo - kaj JoMo, kiu ĉiam denove impresas per sia entuziasmiga repertuaro. Tre taŭga

estis la kongresejo “kiek in”, kie multaj el ni ankaŭ povis favorpreze loĝi.

Kelkaj novaĵoj el la jarĉefkunveno de Germana Esperanto-Asocio. La ĝisnuna estraro reelektiĝis kun du ŝanĝoj: Julia Noe post kvar jaroj forlasis la estraron pro profesiaj kialoj. Ŝi jam dum multaj jaroj aktivis en la Esperanto-movado (kaj promesis resti aktiva ankaŭ nun). Por GEA ŝi ĉefe prizorgis la enhavon de nia retpaĝo - do tion, kion oni hodiaŭ unue trovas serĉante ion pri Esperanto. Koran dankon al ŝi pro la multa, ofte nokta kaj ĉiam fidinda laboro. Kaj revenu, kiam la profesia ŝarĝo tion permesos al vi! Kiel sekretario nove eniris la estraron Nils Brinkmann. Lin multaj el vi konas kiel iaman estraron de GEJ kaj kunorganizanton de Internaciaj Seminarioj. Mi tre ĝojas ke li pretis reaktiviĝi, kaj krome estas granda helpo denove havi sekretarion en la estraro. Gravan funkcion ekster la estraro transprenis Thomas Bormann, alia konato el la junulara medio kaj nun redaktoro ĉe SWR. Kiel komisiito li estonte okupiĝos pri la redaktado de nia retpaĝo, pri kies teknika funkciado kaj ĝisdatigo daŭre zorgas Franz Kruse. Ankaŭ en Neumünster ni denove elektis honoran membron de GEA. Tiun distingon ĉijare ricevis Albrecht Kronenberger, konata al multaj el ni ĉefe pro sia multjara aktivado en la kristana Esperanto-movado.

La kalendaro estas plena da Esperanto-eventoj ĝuste dum la somera sezono: rigardu la liston aliloke en ĉi tiu eldono. Sed ankaŭ por GEA post la kongreso estas antaŭ la kongreso. En 2020 (de la 29-a de majo ĝis la 1-a de junio) ni kunvenos kune kun la pola partnera asocio PEA kaj la fervojistoj (IFEJ) en Frankfurt (Oder) kaj Slubice. Fariĝos vere transponta kongreso: la partoprenantoj loĝos, kunvenos kaj ekskursos ambaŭflanke de la rivero en tiu duobla urbo, kiu hodiaŭ fariĝis simbolo por translima kunlaboro. Por la kongreso ni elektis la temon „najbaroj“: sufiĉe trafan, sed lasantan multajn eblecojn por kunmeti bonan programon. Tio okupos nin dum la venontaj monatoj. Ideoj kaj proponoj estas ĉiam bonvenaj! Belan ferian sezonon deziras al vi

Ulrich Brandenburg

Enhavtabelo/Inhalt

1: Matthias Hecking, vicprezidanto de Esperanto Rejnlando-Palatinato, dum GEK

2: Adresoj

3: Germana Esperanto-Asocio:

Karaj legantoj! Enhavtabelo.

4-6: Interkultura Centro Herzberg:

Internationale Radfahrerwoche per Esperanto. TORPEDO 14 en oktobro 2019 (03.- 06.10.2019) – Kio estos tio? Termine. Esperanto-Centro Herzberg disponigas BEMI-migradpremion. Someraj eventoj. Solena inaŭguro de la Esperanto-pavilono

7-10: Germana Esperanto-Asocio:

Transponta Esperanto-Kongreso germana-pola-fervojista. Unua informilo

11-14: Aŭstria Esperanto-Federacio:

Esperantomuzeo en Vieno festas sian 90-jaran jubileon. La hierarkio de la EU-lingvoj. Josef Kavka (1922-2019). Lingva kafejo en Bratislavo. Meso en Esperanto. Renkontiĝoj en Weltmuseum

15-19: Germana Esperanto-Asocio: En

la UNESKO-jaro de indigenaj lingvoj. Nils Brinkmann. Germana Esperanto-Kongreso: kiam ni festu la 100-an GEK?

20-21: Medienecho.

22-23: Kalendaro. 120-a naskiĝtago de la verkisto kaj esperantisto Michl Ehbauer

24-25: El bibliotekoj kaj arkivoj:

Folge 47 – Esperanto aktuell, ĉu ĝi ne ankaŭ estu io por via urbobiblioteko? Esperanto aktuell, wäre das nicht auch etwas für Ihre Stadtbücherei?

Folge 48 – Nachruf Helga Czirn-Terpitz *1929-2019* (vormals Helga Windisch)

26: El la landaj ligoj: Esperanto-koncerto en hotelo "Zum Pass" en Herzberg-Siebert. Ĉasisto de sonĝoj

27-30: ~~kune~~ – revueto de Germana

Esperanto-Junularo: Printempa Esperanto-Kunveno (PEKO) okazis la unuan fojon en Germanio. 25. KEKSO in Neumünster. Evangeliaj Tagoj en Dortmund. Julia Pasko

31: Germana Esperanto-Asocio:

Aliĝilo al Pola-Germana kongreso 2020 en Frankfurt (Oder)/ Slubice

32: Bonvenon al la 72-1 IFEF-Kongreso en Germanio. Fotoj de Liba kaj Floreal Gabalda.

Internationale Radfahrerwoche per Esperanto

In Herzberg, der Esperanto-Stadt, begegnen sich verschiedene Freizeit- und Interessengruppen.

Für mehr als eine Woche trafen sich zum ersten Male leidenschaftliche Radfahrer aus Deutschland, Belgien, den Niederlanden und aus Russland zu einem internationalen Treffen. Von Herzberg aus wurden gemeinsame Ausflüge unternommen, z.B. nach Ebergötzen mit dem Besuch des Brotmuseums und der historischen Wilhelm-Busch-Mühle, ins nahe Eichsfeld mit Duderstadt, beim Sonnenaufgang Abfahrt zum Brocken und nachmittags zurück nach Herzberg, in das Klosterdorf Walkenried, in das Radfahrermuseum in Einbeck. Natürlich kam auch Herzberg mit den vielen Sehenswürdigkeiten, z.B. ein Besuch des Museums im Welfenschloss und Baden im nahen Juessee nicht zu kurz. Es gab mit Herzberger Esperanto-Sprechern Grillfeste und heitere Begegnungen. Eddy aus Belgien hielt einen amüsanten und bilderreichen Vortrag "Räder und Kunst" mit vielen witzigen Fotos zu diesem Thema. Seit vielen Jahren hatte er in etlichen Ländern entsprechende Fotoobjekte gesammelt. Oft wurde selbst gekocht und viel diskutiert. Dabei stand das geliebte Rad mit vielen einmaligen Ausflugszielen im Mittelpunkt.

Im großen Herzberger Facharchiv des Esperanto-Centros konnten auch historische Fotos gefunden werden, wonach schon vor ca. über 100 Jahren etliche Esperantofreunde gern mit dem Rad unterwegs waren.

Gruppenfoto mit verschiedenartigen Rädern im Garten des Herzberger Esperanto-Zentrums.

Das Esperanto-Centro in Herzberg spendierte der esperantosprachigen Radfahrergruppierung BEMI einen tollen Wanderpreis, nämlich ein künstlerische Radgestaltung aus Bronze.

TORPEDO 14 en oktobro 2019 (03.- 06.10.2019) – Kio estos tio?

Foto el la antaŭa TORPEDO 13: unu el la ĉeftemoj estis tradukado. Pri tiu temo prelegis la invitita prelegantino Anina Stecay, kies prezentadon ni eĉ filmis por estonta uzo en la ellaborata interreta klerigsistemo.

Asocio de Germana Esperanto-Instruistoj (AGEI) kaj GEA-Filio por Klerigado kaj Kulturo en Herzberg am Harz jam dum pli ol dek jaroj komune organizas elstarajn klerigseminariojn.

Tute egale, ĉu vi volas regule partopreni la seminariojn de GEA-Filio aŭ nur unuope, ni ofertas unikajn klerigbonŝancojn por vi. Nepre notu la daton kaj bonvolu baldaŭ aliĝi. Prelegos i.a. profesorino Ilona Koutny el Poznano, d-ro Johannes Mueller, Eva Fitzelová, Zsófia Kóródy, Martin Ptasinski kaj Petro Zilvar.

Bonvolu peti la detalan programon kun aliĝilo ĉe esperanto-zentrum@web.de. Volonte ni peros por vi favorprezajn tranoktejojn. Kompreneble vi povos plilongigi vian restadon, resp. staĝadon.

TORPEDO 14: Pedagogiaj Tagoj (AGEI, GEA), prelegoj, prezentadoj, spertinterŝanĝo pri instruado de Esperanto. La 86-a GEA-Studsessio, modulo pri metodiko, didaktiko, instrukapabligo.

Termine

**Esperanto-Centro, Grubenhagenstr. 6,
DE-37412 Herzberg am Harz – die Esperanto-
Stadt. Tel. 05521-5983. E-Mail: [esperanto-
zentrum@web.de](mailto:esperanto-zentrum@web.de). Stato: 14.07.2019.**

**Mittwochs ab 16:30 h Esperanto-
Klub per LEB** (evtl. Kursus, interessante
Übersetzungstexte, div. Themen, Unterhaltung,
Informationen, Gäste, Lieder), ICH (im Sommer im
Esperanto-Garten / Esperanto-pavilono).

**Se vi volas kunkonstrui aŭ subteni nian laboradon (ebla
interparolo en la E-pavilono), bv. kontakti Peter Zilvar!**

**B) Sonderausstellung „25 Jahre Städtepartner-
schaft Herzberg am Harz & Góra/PL“ (gefördert durch
„Demokratie leben!“), Museum des Welfenschlosses
(obere Plattform) in Herzberg**

03.08.2019 – 10.08.2019 Ferienfreizeit SALO mit Schülern
aus den Partnerstädten Góra/PL u. Herzberg am Harz

11.08.2019 Bahnhofsfest in Herzberg – die Esperanto-
Stadt (E.-Informationsstand auf dem Esperanto-Platz)

17.08.2019 (8 h – 20 h) Universo Paralela, Esperanto-
Centro Herzberg

29.08.2019 Nova Esperanto-Klubo en Göttingen

05.09.2019 Sommerfest der LEB Südniedersachsen im
Kloster Brunshausen

14.09.2019 Esperanto-Tag EMAS (Landesverband
Niedersachsen) in Hannover

03.10.2019 – 06.10.2019 TORPEDO 14, AGEI / GEA-
Weiterbildungsseminar, ICH (Bv. legi sur la apuda paĝo 4)

18.10. – 20.10.2019 Tagung des Esperanto-
Blindenverbandes (LIBE) in Herzberg-Sieber (schon 15
Anmeldungen)

Ende oktobro 2019 Neue bilaterale Sonderausstellung

01.11.2019 – 03.11.2019 DEB-Verbandsratssitzung
in Herzberg am Harz – die Esperanto-Stadt

08.11.2019 (Fr) 19 h – 10.11.19 Esperanto-
Wochenendkursus, ICH in Herzberg

13.12.2019 (Fr) 19 h– 15.12.19 DEB-Weiterbildungsseminar,
Weihnachts- & Zamenhoffeier, ICH

15.12.2019 (So) 10 Jahre „Dr. L.L. Zamenhof-Denkmal“
in Herzberg (Kl. Erinnerungsfest)

10.07.20 – 26.07.20 Esperanto-Sommerkurse (SEP)
in Herzberg

Esperanto-Centro Herzberg disponigas BEMI-migradpremion

**Belan kulturpremion disponigis
Esperanto-Centro Herzberg al Biciklista
Esperanto-Movado Internacia (BEMI).**

Ni ne vivus en la unika Esperanto-urbo, se ni ne
konstante provus doni novajn ideojn kaj impulsojn
por vivanta Esperanto-vivo kaj movado.

Ĝuste estis Lars Sözüer (la senlaca motoro de la biciklista
E-movado), kiu kiel unua ricevis tiun artisman biciklistan
migradpremion el bronzo je la fino de la Unua Internacia
BEMI-Semajno en Herzberg - la Esperanto-urbo. Cetere
Lars ne nur uzas ian normalan biciklon, sed ekzemple povas
veturi longdistance per Tandemo kiel unuopulo.

Zsófia Kóródy kaj Petro Zilvar komune transdonis dum
solena momento tiun vere artisman biciklistan premion. En
la sekvaj jaroj BEMI-estraro decidis pri la plutransdono al
novaj aktivuloj.

Jen foto de la valora unika Esperanto-kulturkontribuaĵo:

Someraj eventoj

en Herzberg am Harz – la Esperanto-urbo
Kursaro, gastoj, 13-jara Esperanto-urbo, nova
Esperanto-pavilono.

Herzberg am Harz ne estus "la Esperanto-urbo", se ne kvazaŭ konstante okazus diversaj eventoj kaj interkulturaj agadoj.

La trian fojon en sinsekvo ni organizis somerajn Esperanto-kursojn eĉ kun partoprenantoj el Danlando, Francio, Hungario kaj Pollando.

Kelkaj jam realiĝis por la Someraj Esperanto-Perfektigaj Kursoj (SEP) en julio 2020.

Nemalmultaj gastoj vizitas nin el diversaj landoj aŭ haltas survoje al aliaj kongreslokoj kaj simile.

Preskaŭ oni ne povas kredi, ke la plej granda, multflanka kaj publika Esperanto-projekto "Herzberg am Harz – la Esperanto-urbo" danke al Esperanto-Centro Herzberg jam povis festi sian dektri-jaran naskiĝtagan datrevenon.

En la Esperanto-ĝardeno de la Esperanto-Centro (Interkultura Centro Herzberg) ni konstruis stabilan pavilonon el ligno. Tiu nova ejo taŭgas dum la someraj monatoj kiel kunvenejo, ekz. por la merkreda klubo, por gastoj kaj fruktodonaj interparoladoj. Por la inaŭguro kun bonetosa ĝardenfesto aperis pli ol kvindek homoj.

Kompreneble kurento kaj retatingo servas la komforton de la uzantoj. Ni konstruas, bv. kunkonstrui kun ni!

Se vi foje volas viziti nin, bvonvolu kontakti nin.

Petro Zilvar kaj Zsafia Korody. Bonvenon!

**Gastoj, jen ekzemple el Britio kaj Aŭstralio,
ĉe la granda murpentraĵo:**

Sur la foto: kun gastoj en la nova Esperanto-pavilono.

Solena inaŭguro de la Esperanto-pavilono

Herzberg am Harz ne estus la unika "Esperanto-urbo", se ne konstante kelkaj aktivuloj realigus novajn ideojn por viviĝi nian faman Internacian Lingvon en la normala vivoĉirkaŭaĵo.

Ĉe la Esperanto-Centro, resp. Interkultura Centro Herzberg (ICH) jam ekzistas flegata Esperanto-ĝardeno kun specialaj plantoj kun nomŝildoj. Dum la someraj monatoj ĝis oktobro multaj kunvenoj kaj klubhoroj okazadis en tiu konata pavilono. Tamen ĝi ne estis stabila kaj la malnova kaj longjare uzata pavilono ne plu estis uzebla. Venis la ideo akiri stabilan "Esperanto-pavilonon". La ideon sekvis baldaŭa mendo de nova pavilono el ligno. Post dufoja farbigado ni ekkonstruis ĝin kune kun helpantoj..

Ekestis bela, agrabla somera Esperanto-kunvenejo. Ni ornamis ĝin per flagetoj, ekz. kun la vorto "paco" en multaj lingvoj. Kurento, elektra lumo kaj eta fridujo estas je dispono.

La nova ejo jam servis dum BEMI-semajno, klubhoroj, kunvenoj. Al la gastoj ĝi vere plaĉas kaj utilas. Cetere ni festis la inaŭguron kun ĝardenfesto en amika rondo de kvindek partoprenantoj.

Ankaŭ vi foje estu gasto en la Esperanto-ĝardeno kaj ĝuu niajn novajn servojn!

Se vi havas iun realigeblan ideon kaj se vi volas praktike kunkonstrui kun ni, volonte ni povos tion priparoli prefere en la aktiva pavilono. Bonvenon!

Najbaroj

**Transponta Esperanto-Kongreso
germana-pola-fervojista
Frankfurt (Oder) / Słubice
29-a de majo ĝis 1-a de junio 2020**

Unua informilo

Komuna kongreso: tri partneroj

Dum la pentekostaj tagoj de 2020 (29-a de majo ĝis 1-a de junio) Pola Esperanto-Asocio kune kun Germana Esperanto-Asocio okazigos komunan kongreson en la limurboj Frankfurt (Oder) kaj Słubice. Kune kun la du landaj asocioj samloke kongresos la Internacia Fervoja Esperanto-Federacio. Dum la unuaj tagoj la kongreso havos komunan programon por ĉiuj tri partneroj. La fervoja kongreso tamen laŭkutime daŭros tutan semajnon. Ĝi do havos propran programon de la 1-a ĝis la 5-a de junio.

Kio kaj kie estas Frankfurt (Oder) kaj Słubice?

Frankfurt apud Odro estas urbo kun hodiaŭ 58.000 enloĝantoj 79 kilometrojn oriente de Berlino ĉe la limo al Pollando. Ĝi fondiĝis en la 13-a jarcento kiel modesta setlejo en la krucpunkto de diversaj komercaj vojoj. Urbajn rajtojn ĝi ricevis en 1253. En la prusa provinco Brandenburg ĝi avancis al ĉefurbo de samnoma distrikto. Konataj frankfurtanoj estis Thomas Müntzer, gvidanto de la „kamparaj militoj“ en la 16-a jarcento, kaj la aŭtoro Heinrich von Kleist (1777-1811). En Frankfurt studis ankaŭ la famaj esploristoj kaj sciencistoj Wilhelm kaj Alexander von Humboldt. Universitata urbo ĝi fariĝis jam en 1506, sed en 1811 la „Universitato Viadrina“ devis translokiĝi al Vroclavo. La universitato refondiĝis - kiel Eŭropa Universitato Viadrina - nur en 1991 kaj rapide akiris renomon pro sia fokuso je rilatoj kun orienta Eŭropo.

Militoj decidis pri la sorto de la urbo kaj la rolo de la rivero Odro: la 30-jara milito (kiam Frankfurt perdis tri kvaronojn de siaj enloĝantoj), la 7-jara milito, la Napoleonaj militoj kaj laste la dua mondmilito, dum kies finaj bataloj la urbo detruigis, kaj sekve de kiu ĝi iĝis limurbo. El la orienta urboparto fariĝis la pola urbo Słubice. La Odro hodiaŭ markas la limon de du ŝtatoj: ambaŭ tamen membroj de la Eŭropa Unio kaj la Schengen-zono, tiel ke nun la vojo trans la ponton denove estas libera. Frankfurt kaj Słubice, sed ankaŭ la apudlimaj regionoj ambaŭflanke de la rivero hodiaŭ multfacete kunlaboras.

Kiel veni al Frankfurt kaj Słubice?

Ambaŭ urboj situas ĉe la aŭtoŝoseo E30 kaj la fervoja ĉeflinio de Berlino al Poznań kaj Varsovio. Plurfoje tage internaciaj trajnoj haltas en la stacio de Frankfurt. Pli ol ĉiuhore veturas regionaj trajnoj inter Frankfurt kaj Berlino. La plej proksimaj aviadejoj estas Berlin-Tegel kaj -Schönefeld. Enurbe funkcias densa reto de bus- kaj tramlinioj. La urba buslinio 983 ligas la stacion de Frankfurt kun Słubice. Ĝi haltas tuj antaŭ la kongresejo kaj la studentaj domoj sur la pola flanko.

La kongresejoj

En 2020 ni spertos verdire „transportan“ kongreson. La plej multaj programeroj okazos en Collegium Polonicum en Słubice, komuna kolegio fondita en 1992 fare de la Eŭropa Universitato Viadrina kaj la Adam-Mickiewicz-Universitato Poznań. Inaŭgurita en 1998 ĝi hodiaŭ ofertas larĝan spektron de studeblecoj. Por nia kongreso ĝi disponigas diversgrandajn kunvenejojn kaj studentan manĝejon. Pluraj restoracioj kaj vendejoj troviĝas proksime. Collegium Polonicum situas tuj apud la orienta flanko de la urba ponto: la centron de Frankfurt de tie eblas piede atingi en ne pli ol dek minutoj. Por la malferma sesio de la kongreso sabaton (30-a de majo) ni rezervis salomon de la universitato Viadrina en Frankfurt. Ankaŭ ĝi troviĝas en piedira distance de la ponto.

La kongresa programo

Por translima kongreso estas nature elekti la temon „najbaroj“. Ĝin traktos prelegoj kaj diskutgrupoj. La defioj kaj ŝancoj de translima kunlaboro estas temo ne nur inter Pollando kaj Germanio, kiujn ligas intensaj ekonomiaj kaj interpersonaj rilatoj, sed ankaŭ longa - ofte malfacila - komuna historio. Prelegoj kaj ekskursprogramo ebligas konatiĝi kun la ĉirkaŭaĵo

ambaŭflanke de la rivero. IFEF-specialaĵo estas la fakprelegoj pri fervojaj temoj. Dum la kongreso okazos la statutaj kunvenoj de la organizantaj asocioj kaj pliaj fakaj kunsidoj. Ni atendas partoprenon de libroservoj kaj antaŭvidas eblecon ekspozicii en „movada foiro“. Partoprenantoj estas invitataj ĝustatempe informi pri intenco partopreni en ĝi kaj/aŭ mem kontribui al la programo.

Provizora programo

Vendredo 29.05.2020	14.00 – 20.00 19.00 – 23.00	<i>Collegium Polonicum, Słubice</i> Alveno Interkona vespero
Sabato 30.05.2020	10.00 – 12.00 12.00 – 12.30 14.00 – 16.30 14.00 – 16.00 15.00 – 15.45 16.00 – 18.00 20.00 – 23.00 20.00 – 23.00	<i>Gräfin Dönhoff-konstruaĵo, Frankfurt (Oder)</i> Kongresa malfermo de GEA, PEA kaj IFEF Komuna foto <i>Collegium Polonicum, Słubice</i> Libroservo Movada Foiro Prelego regiona Fakprelegoj 1 Komuna festvespero de GEA, PEA kaj IFEF Gufujo
Dimanĉo 31.05.2020	08.00 – 10.00 09.30 – 13.00 09.30 – 13.00 09.30 – 10.30 14.00 – 18.00 14.00 – 16.00 15.00 – 17.00 16.00 – 18.00 20.00 – 23.00 20.00 – 23.00	Diservo Membrokunveno GEA Membrokunveno PEA Prelego Viadrina, Collegium Polonicum Libroservo Posttagmezaj ekskursoj Paroliga kurso Prelegoj diskutrondoj GEA, PEA kaj IFEF Komuna muzikvespero de GEA, PEA kaj IFEF Gufujo
Lundo 01.06.2020	09.30 – 11.00 09.30 – 11.00 11.00 – 12.00 11.00 – 13.00 14.00	Prelegoj kaj diskutrondoj GEA, PEA kaj IFEF Libroservo Kongresfermo GEA, PEA Paroliga kurso Daŭrigo de IFEF-Kongreso kun propra programo ĝis la 5-a de Junio 2020

La kotizoj

Por la komuna kongreso de GEA kaj PEA la kotizoj kovras la tempon de vendredo (29-a de majo) vespere ĝis lundo (1-a de junio) tagmeze. Por la kongreso de IFEF, kiu daŭros la duoblan tempon, validas propra kotizotabelo kaj aparta aliĝadreso (vd. sube).

La kotizoj aplikas la saman distingon inter A-landanoj kaj B-landanoj kiel la Universalaj Kongresoj de UEA. Membroj de la organizantaj asocioj ricevas konsiderindan rabaton; la sama rabato ankaŭ validas por kongresanoj ne loĝantaj en Pollando aŭ Germanio. Ordinara partoprenantoj pagas kotizojn laŭ kategorio I. Akompanantoj, handikapuloj, senenspezuloj kaj gejunuloj ĝis 25-jaraj pagas reduktitan kotizon (kategorio II). Ĉiuj prezoj estas indikitaj en eŭroj.

Vi trovas maldekstre la prezojn por kategorio I kaj dekstre la prezojn por kategorio II.

A-landanoj: aliĝo ĝis la 31-a de decembro 2019	€ 90 / 60
B-landanoj: aliĝo ĝis la 31-a de decembro 2019	€ 65 / 45
A-landanoj: aliĝo ĝis la 31-a de marto 2020	€ 100 / 75
B-landanoj: aliĝo ĝis la 31-a de marto 2020	€ 75 / 60
A-landanoj: aliĝo poste aŭ surloke	€ 120 / 90
B-landanoj: aliĝo poste aŭ surloke	€ 90 / 65

Unutagaj biletoj (nur surloke haveblaj)

A-landanoj	€ 35 / 25
B-landanoj	€ 30 / 20

Rabatoj (ne por unutagaj biletoj):

loĝloko en A-lando ekster Germanio aŭ ordinara membro de GEA/GEJ	€ -30 / -30
loĝloko en B-lando ekster Pollando aŭ ordinara membro de PEA/PEJ	€ -20 / -20

La prezojn por la ekskursoj ni komunikos en la dua informilo.

Kie loĝi?

Frankfurt (Oder) kaj Słubice disponas pri aro da hoteloj kaj pensionoj facile troveblaj per la reto. La komuna turisma oficejo de la du urboj (adreso: Bolfrashaus, Große Oderstraße 29, DE-15230 Frankfurt/O., retadreso info@tourismus-ffo.de, telefono +49 335 6100800) peras ĉambrojn ambaŭflanke de la rivero. Ĝi korespondas en la pola, germana kaj angla lingvoj. Favorpreze krome eblas loĝi en studentaj domoj sur la pola flanko ĉ. 900 metrojn for de Collegium Polonicum (ul. Pilsudskiego 14, PL 69-100 Słubice, telefono +48 61 829 6903, <http://dsslubice.amu.edu.pl>). Tie ni provizore rezervis grandan kvanton da ĉambroj. Detaloj sekvos en la dua informilo.

Kiel aliĝi?

Paperajn aliĝilojn por la pola-germana kongreso bonvolu sendi al Deutscher Esperanto-Bund e.V., Katzbachstraße 25, DE-10965 Berlin. Reta adreso: gek.aligho@esperanto.de aŭ gek@esperanto.de (por demandoj), telefono +49 30 5106 2935 (el Germanio ankaŭ 0800 -336 3636), fakso +49 30 4193 5413. Aktualajn informojn pri la kongreso kaj formularojn por reta aliĝo vi trovos je: www.esperanto.de/gek2020. Aliĝo validas post ricevo de la kongreskotizo. Bonvolu ĝin ĝiri kun la indiko „PGEK 2020“ kaj la nomo de la aliĝanta persono al jena konto de GEA: Deutscher Esperanto-Bund, IBAN: DE09 5085 1952 0040 1145 97 ĉe Sparkasse Odenwaldkreis (BIC: HELADEF1ERB).

Por la fervojistaj kongreso (29-a de majo ĝis 5-a de junio 2020) ekzistas aparta kotizotabelo kaj propra aliĝadreso: BSW-Ortsstelle Werk Kassel, Freizeitgruppe Esperanto, Frasenweg 20-36, DE-34128 Kassel, Germanio. La kongresa retpaĝo estas <http://www.ifef.net>, la readreso por aliĝoj: ifk.aligho@esperanto.de, la kongresa konto: Andreas Diemel IFEF Ffm GEFA, IBAN: DE16 5009 0500 0000 9537 29, BIC: GENODEF1S12, pagocelo: 72-a IFK, *antaŭnomo, nomo*.

Transponta Esperanto-Kongreso
germana - pola - fervojista

Frankfurt (O) / Słubice
29-a de Majo - 5-a de Junio 2020

Esperantomuzeo en Vieno festas sian 90-jaran jubileon

Antaŭ 90 jaroj, la 1-an de aŭgusto 1929, okazis la solena inaŭguro de „Internacia Esperanto-Muzeo en Wien“. Ekde tiam oni ĉiujare informas kaj surprizas milojn da vizitantoj el la tuta mondo per la fascino de Esperanto. Dum la pasintaj kvin jaroj Esperantomuzeo bonvenigis pli ol 85.000 gastojn.

En 1927 Felikso Zamenhof (1868-1933) donis la ideon por sistema Esperanto-dokumentado, kiam li proponis dum la 19-a Universala Kongreso de Esperanto en Danzig fondi internacian Esperanto-bibliotekon okaze de la 50-jara jubileo de la lingvo en 1937. Hugo Steiner (1878-1969), entuziasma esperantisto, ĉeestis la kongreson en Danzig, transprenis la ideon, sed ne volis atendi 10 jarojn. Tial li kreis tuj post sia reveno al Vieno la asocion “Internacia Esperanto-Muzeo en Wien”, kiu estis ekde la komenco muzeo, biblioteko kaj arkivo pri Esperanto kaj planlingvoj. Pro tiu frua starigo, jam en 1927, ĝi nun estas la plej tradiciicia Esperantomuzeo kaj unu el la plej longdaŭre ekzistantaj lingvomuzeoj en la mondo.

Esencaj kialoj por tiu grava kreaĵo en Vieno estis ne nur la iniciatemo de Hugo Steiner, la relative granda disvastiĝo de Esperanto kaj ĝia publika signifo en la 1920-aj jaroj, sed ankaŭ la konkreta subteno de du aŭstriaj federaciaj kancelieroj, Johann Schöber (1874-1932) kaj Ignaz Seipel (1876-1932).

La 30-an de septembro 1928 Internacia Esperanto-Muzeo perkontrakte iĝis parto de Nacia Biblioteko, la 1-an de aŭgusto 1929 la aŭstria prezidento Wilhelm Miklas (1872-1956) solene inaŭguris la muzeon en la ĉeesto de ĉirkaŭ 600 gastoj el pli ol 30 landoj, inter ili ankaŭ Lidia Zamenhof (1904-1942), kiu faris festparoladon.

Pro la integriĝo de Esperantomuzeo en la Nacian Bibliotekon kaj pro la rapida pliampleksiĝo de la havaĵo, Vieno iĝis centro

de la internacia lingvo: 1934 okazis en la aŭstria parlamentejo la internacia konferenco “Esperanto in Schule und Praxis”, 1936 kunvenis la 28-a Universala Kongreso de Esperanto en la Viena Hofburg, kiam Esperanto-asocioj jam estis malpermesitaj en Germanio. Post la fermo de la Esperantomuzeo fare de la Gestapo en 1938 ĝi estis denove malfermita en 1947 kaj daŭrigis siajn multspecajn muzeajn, bibliotekajn kaj arkivajn servojn. Ekde 2005 Esperantomuzeo kaj Kolekto por Planlingvoj troviĝas en la teretaĝo de Palais Mollard en Herrengasse 9:

Solena inaŭguro de Internacia Esperanto-Muzeo en Wien, Vieno, la 1-an de aŭgusto 1929.

Tie ĉiuj interesitoj povas malkovri gravajn publikaĵojn, objektojn, afiŝojn, arkivaĵojn kaj interaktivajn komputilojn, kiuj impone prezentas la rimarkindan disvastiĝon kaj la multflankan aplikon de Esperanto. La permanenta ekspozicio ofertas al vizitantoj ne nur fascinan enrigardon en la plej sukcesan planlingvon, sed ankaŭ en multajn aliajn konscie kreitajn lingvojn. Precipe dum la pasintaj jardekoj multaj planlingvoj estis realigitaj por filmoj kaj televidserioj, ekzemple la Klingono el Star Trek aŭ Dothraki el Game of Thrones.

La permanenta ekspozicio en la Esperantomuzeo.

Aldone al la objektoj en la ekspozicio la Esperantomuzeo konservas kaj disponigas ĉirkaŭ 40.000 faldfoliojn, 35.000 volumojn, 25.000 gazeteltondaĵojn, 22.000 fotografiaĵojn, 10.000 aŭtografojn kaj manuskriptojn, 3.700 diversajn titolojn de gazetoj kaj revuoj, 3.000 muzeajn objektojn, 1.500 afiŝojn, 1.200 sonbendojn kaj 66 antaŭlasaĵojn, postlasaĵojn kaj arkivojn de Esperanto-asocioj, eldonejoj kaj gazetredakcioj. Tiun havaĵon bonege protektas plej moderna konservejo, kiu estas klimatizita kaj sekura kontraŭ incendio. Ĉirkaŭ 14.000 bilddokumentoj (fotoj, bildpoŝtkartoj, muzeaj objektoj kaj afiŝoj), pli ol 1.200 libroj kaj 130 diversaj titoloj de periodaĵoj jam estas diĝigitaj kaj rigardeblaj pere de la katalogo Trovanto, inter ili ankaŭ originalaj leteroj de Ludoviko L. Zamenhof.

Okaze de la 90-jara jubileo vizitantoj havas en 2019 dufoje la eblon partopreni en speciala Esperanto-ateliero. La kulmino de la festjaro estos internacia scienca simpozio pri la temo “Esperanto, planlingvoj, lingvoplanado”, kiu okazos la 24-an kaj 25-an de oktobro 2019 en la Aŭstria Nacia Biblioteko.

Bernhard Tuider

Kontaktoj: Esperantomuzeo kaj Kolekto por Planlingvoj de Aŭstria Nacia Biblioteko, Palais Mollard, Herrengasse 9, 1010 Wien. Esperantomuzeo: <https://www.onb.ac.at/eo/museen/esperantomuzeo>. Kolekto por Planlingvoj: <https://www.onb.ac.at/eo/bibliothek/sammlungen/kolekto-por-planlingvoj> Diĝitaj dokumentoj: <https://www.onb.ac.at/eo/bibliothek/sammlungen/kolekto-por-planlingvoj/digitaj-dokumentoj/libroj>

La hierarkio de la EU-lingvoj

La oficiala statoplane (reguligo de la oficialaj lingvoj) kaj la neoficiala statoplane (reguligo de la laborlingvoj) de EU kreis hierarkion de eŭropaj lingvoj kun kvar ŝtupoj.

La plej altan ŝtupon formas la angla kaj la franca. La dua ŝtupo ampleksas la ceterajn 22 oficialajn lingvojn de EU, kiuj ja ludas certan rolon en la ekstera skriba komunikado kaj ĉe publikigoj de EU, sed estas neglektataj en la ĉiutaga burokratia laboro.

La tria ŝtupo koncernas tiujn lingvojn, kiuj estas oficialaj lingvoj nek en EU, nek en la unuopaj ŝtatoj, sed per decido de la ministra konsilantaro en junio 2005 sur la nivelo de EU estis egaligitaj en multaj rilatoj al la oficialaj lingvoj de EU.

La kvara ŝtupo fine konsistas el la ceteraj eŭropaj lingvoj, kiuj estas eĉ ne oficialaj lingvoj.

Tiel EU ektrovas vicon da normaj lingvoj, kiuj kiel oficialaj lingvoj de ĝiaj ŝtatoj-membroj samtempe havas la staton de samrangaj oficialaj lingvoj de EU, ekz. la katalana kaj la luksemburga.

Por la ĉiutaga lingva praktiko de EU tiu lingvo-piramida kaj hierarkia konstruaĵo ja signifas precipe jenon: Dum en la ministra kunveno de la Konsilio principe okazas kompleta interpretado, ĉe preparaj kaj plenumaj renkontoj de oficioj kaj ekspertoj la angla estas la sola lingvo.

Tia hierarkio de la lingvoj kontraŭas al la EU-principoj kaj ankaŭ al la homaj rajtoj. Tial ĝi estas tuj forigenda, ankaŭ ĉar ĉe la 24 oficialaj lingvoj necesas minimume 552 tradukoj, por kio oni bezonas nuntempe pli ol 2500 interpretistojn. Esperanto fariĝu la lingua franca de EU.

Letero de leganto en “Wiener Zeitung” (Viena Gazeto) de Mag. Walter Klag, ĵurnalisto kaj eldonanto de *La Bulteneto*, delegito de UEA, Rudolfinergasse 8/11, 1190 Wien, esperanto@chello.at. Tradukis D-ro Klaus Perko

Josef Kavka (1922-2019)

La 15-an de junio 2019
forpasis kiel 97-jara D-ro
Josef Kavka, kandidato
de sciencoj, geologo-
petrologo, honora

membro de ĈEA, UEA kaj ISAE, multjara
redaktoro de Scienca Revuo kaj Geologio
Internacia, aŭtoro de multaj fakaj artikoloj
esperantlingvaj kaj ĉeĥlingvaj.

Li naskiĝis la 25-an de aprilo 1922 en Hořovice kaj jam
de infanaĝo aŭdis Esperanton de sia patro. Sed vere
li esperantiĝis nur en 1948 kiel 26-jara kaj en 1949
gvidis rondeton de gelernantoj en Duchcov.

Li studis pedagogian kaj geologian-geografian fakultatojn
de Karola Universitato en Prago, estas kandidato de sciencoj
ĉe Ĥemia-teĥnologia Altlernejo.

Profesie li estis petrologo, profesoro en ministraj
mezlernejoj en Duchcov, Prago kaj Kladno (li verkis
lernolibron pri geologio por mezlernejoj), poste estro
de speciala geologia esplorado en la ŝtata entrepreno
Geoindustria.

Li estas aŭtoro de preskaŭ tri centoj da artikoloj plejparte
sciencnivelaĵoj, sed ankaŭ popularsciencaj kaj prilingvaj kaj
aparte pri Esperanta terminologio. Neniam li forgesis ankaŭ
en siaj nacilingve skribitaj verkoj aludi la rolon de Esperanto
por la koncerna esploro.

Inter 1961 kaj 1973 li plenumis la taskon de landa delegito
de ISAE, en 1965 li fondis Geologian Sekcion de ISAE kaj
la almanakon Geologio Internacia, kiun li redaktis ekde la
1-a (1967) ĝis la 8-a volumo (1990). La 9-a GI-volumo estas
aperinta sub lia redakto, kiel faka SR-kajero fine de 2001.
Dum la jaroj 1971 ĝis 1980 ĝenerala sekretario de ISAE,
ekde 1978 ĝis 1987 li tre alt-nivele redaktis la organon de
ISAE Scienca Revuo kiel ĉefredaktoro, kaj ekde 1988 kiel
kunredaktoro.

En la jaro 1964 la faka publikaĵo de Karola Universitato en
Prago „Acta Universitatis Carolinae (Geologica)” unuafoje
en la historio aperigis sciancan tekston en Esperanto, nome
la studon de d-ro Josef Kavka: "Al la difino, klasado kaj
nomenklaturado de la fonoliteaj vulkanrokoj" (K definici,
rozdělení a názvosloví znělců) kun resumo en la ĉeĥa,
germana kaj hungara lingvoj.

En 1971 la eldonejo Kartografie eldonis esperantlingvan
Poŝatlaso de la mondo, por kiu d-ro Josef Kavka esperantigis
la mapojn kaj d-ro Tomáš Pumpr la tekstojn. Pri la geografia
nomenklaturado en Esperanto ili aperigis ampleksan studon
en *Scienca Revuo*, n-ro 1-2 en la jaro 1972.

En 1995 aperis lia verko *Ĉu leŭcito en Bohemio?*, kiun
eldonis KAVA PECH, same kiel en 1996 *Kontribue al PIV*
– *Homonimoj en Esperanto*. Konserviĝis son-intervjuo kun
d-ro Kavka ĉe Ĉina Radio Internacia: <http://esperanto.cri.cn/641/2009/10/21/1s104365.htm>

Miroslav Malovec

Lingva kafejo en Bratislavo

Unufoje monate iras aŭstraj esperantistoj
al Bratislavo, por renkontiĝi kun siaj slovakaj
amikoj kaj samideanoj, en la granda kafejo
Dunaj. Ĉi tie oni lernas diversajn lingvojn, ĉe
ĉiu tablo oni parolas alimaniere.

Vi povas elekti, ĉu vi volas lerni
la anglan, la francan, la rusan,
la polan aŭ iu alian lingvon.
Ĉiuj estas bonhumoraj, amikoj parolas
pri la mondo kaj pri ĉiutagaj aferoj
trinkumante bongustajn trinkaĵojn.
Oni ofertas eĉ ekzotikajn koktelojn.

Imagu homoj, nia Esperanta tablo
estas la plej granda en la tuta kafejo. Al ni venas eĉ 15 aŭ
pli da homoj. Ĉu suno brilas aŭ pluvo pluvas, bonaj amikoj
ĉiam venas. Ili simple volas esti kune kaj ĝui la internacian
etoson. Nia kara amikino Maria Minichová estas la ĉefa
organizantino de nia kunveno. Ŝi zorgas ĉiam ke oni ne
krokodilu, ŝi alportas ĉiam bongustajn kuketojn, ŝi rakontas
ĉiam la plej interesajn rakontojn kaj ofte ŝi kunportas ankaŭ
interesajn ludojn por ke amikoj ne enuiĝu.

Ni, aŭstraj esperantistoj, estas vere dankemaj havi niajn
slovakajn samideanojn. Kun ili ni ne sentas nin solaj.

La estontaj kunvenoj okazos la 7-an de aŭgusto, la 4-an de
septembro kaj la 2-an de oktobro. Ĉiam la unuan merkredon
en la monato, en la kafejo Dunaj, strato Nedbalova 3,
Bratislavo, laŭ organizo de Goethe-Instituto. <https://www.goethe.de/ins/sk/de/spr/srv/scf.html>

Franziska Dodik

Sankta Meso en Esperanto

En atmosfero de ĝojo kaj suno, malgraŭ prognozo de pluvego, okazis la 22-an de junio 2019 Sankta Meso en Esperanto por paco kaj justeco, honore al la martiro de konscienco P. Franz Reinisch.

En la Schoenstatt-kapelo Kahlenberg en la Viena Arbaro partoprenis proksimume 20 personoj el Aŭstrio, Brazilo kaj Slovakio, kun muzikgrupo „EVA band“ el Bratislavo. Juna viro interrompis sian semajnfinan deĵoron por ĉeesti la meson. La celebranto D-ro Albert Reiner bele kantis kaj predikis libere, elokvente en bela lingvaĵo – cetere li parolas ankaŭ en Radio Maria Aŭstria.

La festo daŭris en gajeco per agapo en ornamita salono de apuda gastodomo. Ni dankas pro bona kunlaboro kun la fratulinaj de Maria de Schoenstatt. La longdaŭra ĝenerala

spirita asistanto de la fratulinaj de Maria en Schoenstatt apud Koblenz, Monsinjoro Hermann Zimmerer, favoris Esperanton kaj interesigis kelkajn fratulinajn por la Internacia Lingvo.

<https://www.augsburger-allgemeine.de/illertissen/Er-hat-keinen-einzigen-Tag-bereut-id41740801.html>

Karlo Reinisch

Renkontiĝoj en Weltmuseum

Dufoje monate okazas nia viena Esperanta renkontiĝo en Weltmuseum. Ĉi tie oni ankaŭ povas lerni diversajn lingvojn.

Al nia verda tablo venas samideanoj el Pakistano, Irano, Bosnio kaj kompreneble el Aŭstrio. Oni trinkas bongustan teon kaj ĝuas tiun grandiozan etoson de tiu granda konstruaĵo. Ni babilas pri niaj zorgoj, pri niaj sukcesoj kaj malsukcesoj, pri niaj pasintaj, kaj revas pri niaj venontaj kongresoj.

La tempo ĉe nia tablo ĉiam rapide forflugas. Ni ĉiam ĝojas pri novaj membroj.

Franziska Dodik

Esperanto Lernrunde im Weltmuseum

Wann: Mo 08.07.2019 16:00 - 17:30

Uhr und danach im Zwei-Wochen-Rhythmus an den Montagen der geraden Kalenderwochen (22.07., 05.08.2019, 19.08.2019).

Wo: Weltmuseum Wien, Sprachencafé

Siehe <https://www.weltmuseumwien.at/programm/> --> Kalender

En la UNESKO-jaro de indiĝenaj lingvoj

**Malferma parolado de Ulrich Brandenburg,
96-a Germana Esperanto-Kongreso,
Neumünster, 8-a de junio 2019.**

Mi kore bonvenigas vin al la 96-a Germana Esperanto-Kongreso en Neumünster, kaj mi aparte ĝojas pri la granda nombro de partoprenantoj. Ni elektis Neumünster (cetere la naskiĝloko de Detlev Blanke) kiel kongresurbon pro pluraj kaŭzoj: unu kaŭzo certe estis ĉi tiu domo aparte taŭga por niaj bezonoj. Krome post pluraj kongresoj en la sudo ni pensis ke indas foje denove veni al norda Germanio.

Preparante la kongreson ni ricevis eksterordinaran subtenon flanke de la urbo, kvankam ĉi tie ĝis nun ne ekzistas forta loka Esperanto-grupo. Sed ekzistas ekzemple la asocio „die NähMaSchine“, kun kiu ni hieraŭ komune organizis la libroprezenton kun Thorsten Sueße. La kongreso ne jam finiĝis, sed jam nun multan dankon pro la bona kunlaboro!

En la lastaj du jaroj ni organizis niajn kongresojn kun esperantistaj partneroj: kun la Eŭropa Esperanto-Unio 2017 en Freiburg, kun la franca kaj la luksemburga asocioj 2018 en Zweibrücken. Venontan jaron ni kunvenos en Frankfurt (Oder) kaj Slubice kune kun la polaj geamikoj kaj la Internacia Fervojista Esperanto-Federacio. Ĉi tie en Neumünster ni havas „nur“ germanan kongreson. Mi des pli bonvenigas niajn eksterlandajn gastojn. Se mi nun por kelkaj punktoj transiras al la germana lingvo, mi tion faras por atingi la neesperantistajn partoprenantojn de la malferma kunveno - kaj mi diros tion, kiam mi jam skribis en Esperanto por la kongresa broŝuro.

Wir haben für unseren Kongress in diesem Jahr ein besonderes Thema gewählt und leisten damit einen Beitrag zum „Jahr der indigenen Sprachen 2019“, das von der Generalversammlung der Vereinten Nationen beschlossen wurde. Deren Sonderorganisation für Bildung, Wissenschaft und Kultur, die UNESCO, ist in Esperanto-Kreisen gut bekannt: der Esperanto-Weltbund hat dort Beraterstatus. Er gehört im UNESCO-Rahmen zu den aktivsten Nichtregierungsorganisationen und wirkt bei zahlreichen Veranstaltungen mit. Seit zwei Jahren gibt es eine Esperanto-Ausgabe der Zeitschrift UNESCO-Kurier, deren jüngste Ausgabe übrigens dem Jahr der indigenen Sprachen gewidmet ist. Es lag also nahe, sich an diesem Thema zu orientieren. Unser Kongress in Neumünster ist als offizieller Beitrag zum Jahr der indigenen Sprachen registriert und auf der UNESCO-Homepage zu finden - wie übrigens auch das diesjährige „Polyglot Gathering“ letztes Wochenende in Bratislava, an dessen Organisation wieder viele Esperanto-Freunde mitgewirkt haben.

Was sind indigene Sprachen? Man denkt bei diesem Begriff zunächst an die Sprachen der „Eingeborenen“ in den früheren Kolonien oder an die fast verdrängten Sprachen der

„First Nations“, wie man in Kanada sagt. In unserem Kongress werden wir zum Beispiel etwas hören zu den indigenen Sprachen in Benin in Westafrika. Schaut man sich die Liste der Veranstaltungen zum UNESCO-Jahr an - Veranstaltungen

in allen Kontinenten außer der Antarktis -, so findet man dort auch die Sprachen vieler autochthoner Minderheiten in Europa: etwa der keltischen Minderheiten in Westeuropa oder der Sami in Lappland. Ministerpräsident Günther weist in seinem Grußwort an den Kongress auf die Sprachen der autochthonen Minderheiten in Schleswig-Holstein hin: Friesisch, Plattdeutsch, Dänisch und Romanes. Heute vormittag werden wir

Vorträge hören über die Situation der Sorben in Sachsen und Brandenburg und über das Irische: immerhin Staatssprache in einem EU-Mitgliedsland. Aktuelle Schätzungen gehen von 6000 bis 6500 Sprachen weltweit aus, von denen etwa 3500 akut gefährdet sind. Bei manchen liegt die Zahl der Sprecher nur noch im einstelligen Bereich.

Kann uns das egal sein? Sprache (insbesondere die Muttersprache) ist für jeden auch Teil seiner Identität und Kultur. Sie ist Träger von Wissen, Erinnerungen und Traditionen. Sprache bestimmt unser Denken und unsere Art zu kommunizieren. Die Wahrnehmung des Rechts auf Gedankenfreiheit, Meinungsfreiheit, freie Meinungsäußerung (Art. 18 und 19 der Allgemeinen Erklärung der Menschenrechte) hängt auch davon ab, dass man seine eigene oder eine frei gewählte Sprache nutzen darf. Dasselbe gilt für den Zugang zu Informationen, für Erziehung und Bildung, für die Chancen am Arbeitsmarkt. Die diskriminierungsfreie Nutzung seiner Sprache ist damit auch ein Beitrag zur nachhaltigen Entwicklung, zu der wir uns in den Vereinten Nationen verpflichtet haben. Die Vereinten Nationen rufen zur Bewahrung auf - der Sprachen ebenso wie unserer natürlichen Lebensgrundlagen. Das wird vielleicht bei manchen Sprachen nicht mehr möglich sein, die nur noch von 5 oder 8 alten Leuten gesprochen werden. Und natürlich muss Bewahrung auch die Erfordernisse der Globalisierung in Rechnung stellen, in diesem Fall die Notwendigkeit, schnell und effizient weltweit zu kommunizieren.

Was hat das mit Esperanto zu tun? Esperanto ist vor 132 Jahren geschaffen worden, nicht um andere Sprachen zu verdrängen oder zu ersetzen, sondern als neutrales Verständigungsmittel über Sprachgrenzen hinweg. Der Respekt vor der sprachlichen Vielfalt gehört zu den Grundideen des Esperanto ebenso wie die Zurückweisung jeder sprachlichen Diskriminierung: privilegierte oder weniger privilegierte Sprachen darf es nach dieser Sichtweise nicht geben. Wer heute Esperanto lernt und anwendet, handelt damit nicht weltfremd: die Mehrzahl der Esperanto-Sprecher hat mehr als eine Fremdsprache gelernt. Viele interessieren sich für Sprachen und sind auch dadurch zu Esperanto gekommen. Unter den Teilnehmern der bereits

erwähnten „Polyglot Gatherings“, die es seit einigen Jahren gibt, finden sich bis zu einem Drittel Esperanto-Sprecher. Eine eigene kleine Organisation, die vor 40 Jahren von Esperantisten gegründet wurde, setzt sich international für „ethnische Freiheiten“ ein; hierzu wird Nicole Margot heute vortragen. Der Schutz und die Förderung auch der gefährdeten Sprachen folgt derselben Logik wie das Eintreten für eine neutrale Sprache zur internationalen Verständigung.

Wir freuen uns, dass diese Logik in den letzten Jahren wieder mehr Aufmerksamkeit findet, wenn auch anders als in früheren Blütezeiten des Esperanto. Die Globalisierung hat auch vor unserer Sprechergemeinschaft nicht halt gemacht: viele lernen die Sprache heute über das Internet (weltweit sind es bisher 1-2 Millionen) und kommunizieren im virtuellen Raum. Bei unserem letzten Kongress vor einem Jahr haben wir uns mit der Frage beschäftigt, wie wir als Verband mit seinen traditionellen

Landesverbänden und Ortsgruppen darauf reagieren: auch andere Organisationen und Parteien stehen ja heute vor ähnlichen Herausforderungen.

Jen mia enkonduko en la temon de ĉi tiu kongreso, por kiu ni ricevis la bondezirojn kaj salutvortojn, kiujn vi vidas en la broŝuro, sed ankaŭ de pluraj institutoj kaj organizoj, kiuj en Germanio okupiĝas pri la aŭtoktonaj lingvaj minoritatoj, protektas iliajn rajtojn kaj vivtenas la lingvojn: de la platdiĉa komunumo kaj la Nordfrisa Instituto ĝis la Domowina, organizo de la luzaciaj soraboj, pri kiuj vi post momento aŭdos pli. Apartan bonvenon hodiaŭ matene al niaj prelegantoj: profesoro Eduard Werner, direktoro de la instituto pri sorabistiko en la universitato de Leipzig; Seán Ó Riain, irlanda diplomato kaj konata al multaj el vi kiel prezidanto de Eŭropa Esperanto-Unio; kaj Nicole Margot, estrarano de la Internacia Komitato por Etnaj Liberecoj kaj redaktoro de ĝia revuo „Etnismo“.

Nils Brinkmann

Dum la jarĉefkunveno de la Germana Esperanto-Asocio, kiu okazis enkadre de la 96-a Germana Esperanto-Kongreso en Neumünster, Nils Brinkmann elektiĝis kiel sekretario (germane: Schriftführer) de GEA.

En la 1980-aj kaj 1990-aj jaroj li aktivis en Germana Esperanto-Junularo i. a. kiel estrarano pri financoj kaj pri eksteraj rilatoj, kaj kiel kunorganizanto de multaj Internaciaj Seminarioj.

Li loĝas en Berlino kaj estas membro de nacia ĵurio, kiu taksas taŭgecon de kinejaj filmoj kaj komputilaj ludoj por infanoj kaj junuloj.

Partoprenantoj de Germana Esperanto-Kongreso en Neumünster, 07-10 junio 2019. Foto: Eva Fitzelová

Germana Esperanto-Kongreso: kiam ni festu la 100-an GEK?

Karaj legantoj de *Esperanto aktuell* / liebe Leser!

Vielleicht erwartet ihr von mir, dass ich diesen meinen Beitrag der Deutschen Esperanto-Bibliothek in Aalen wie gewohnt auf Deutsch verfasse. Jedoch war es in den 90-er Jahren eine gute Praxis, interne Diskussionen eher in Esperanto zu führen (oder eben in die Esperanto-sprachige Ausgabe unserer Verbandszeitschrift zu schieben).

Dies schien mir immer schon eine sehr sinnvolle Aufteilung, und an diese Tradition will ich nun anknüpfen:

Eble vi jam al kutimiĝis kaj do antendas, ke mi verku tiun mian kontribuon de la Germana Esperanto-Biblioteko Aalen en la Germana. En la jaroj 90aj ekzistis kara tradicio, ke oni interne diskutu en la lingvo Esperanto (aŭ almenaŭ aperigu tiajn kontribuojn prefere en la Esperantlingva eldono de nia asocia revueto).

Tion mi ĉiam taksis divido tre taŭga, kial mi nun aliĝas al tiu ĉi tradicio, jen do:

Neumünster • Dum nia sukceso okazinta 96-a Germana Esperanto-Kongreso 2019 leviĝis la peto revizii la listigon de antaŭaj kongresoj, kun la celo certigi la ĝustan jaron, kiam ni festu nian jubilean 100-an kongreson de GEA.

Ekzistas ja kontribuo en la Esperanto-vikipedio (https://eo.wikipedia.org/wiki/Germana_Esperanto-Kongreso) pri ĝuste tiu temo „Germana Esperanto-Kongreso“.

Mi demandis min, ĉu tio sufiĉe klarigas aŭ eĉ donas klaran difinon, kio estas **Germana Esperanto-Kongreso**.

Min ne povis konvinki la simpla aserto, ke „*La Germanan Esperanto-Kongreson (GEK) okazigas la Germana Esperanto-Asocio ĉiujare, kutime dum la pentekostaj festotagoj*“, – tiel ne klarigas, kio esence necesas por nomi kunvenon GEK.

Ni provu trovi klarigojn, prefere en paŝoj malgrandaj!

Nekontesteble temas pri **kongreso**, kaj kongreso estas nocio devena el la latina vorto congressus (participo de kongredi = kunveni; ĝin uzis la Romianoj por kunveni en iu loko, kunveni al kolokvo, kunveni por batalo, kunveni por disputo); en la latina ĝi efektive estis uzita aŭ por kunveno/renkonto aŭ por koito inter viro kaj virino aŭ por agresema atako.

Ŝajnas do tute pravigebla, se la plena ilustrita vortaro difinas, ke temas pri *solena kunveno de samcelanoj aŭ samprofesianoj*.

Se la samcelanoj estas Esperantistoj, oni nomas tion Esperanto-Kongreso.

Ke Germanaj Esperanto-Kongresoj povus esti ankaŭ kunvenoj, kie renkontas Germanaj Esperantistoj en alia lando aŭ laŭ invito de alia organizo ol GEA, tion ne kontestu iu ajn, ĉar tio tute kongruas al la longjara tradicio, ne nur en kaj de Esperantujo.

La statutoj de GEA (kiujn mi citas en la Germana, ĉar mi ne havas ĉemane iun Esperantan version¹⁾) diras, kion la asocio faru por atingi siajn celojn:

„Zur Erreichung seiner Ziele will der D.E.B. insbesondere ...
b) internationale Begegnungen, Kongresse, darunter in der Regel jährlich einen Deutschen Esperanto-Kongress ... veranstalten“

Ĉar GEA organizis jam preskaŭ 100 tiajn GEK-ojn, ĝi ja povas aserti, ke tio jam estas tradicio. Ankaŭ tradicio estas, ke normale la necesa ĉiujara jarĉefkunveno okazas dum tiuj GEK-oj.

Ni nun reiru al la listigo de la vikipedio, kiu ŝajnas esti farita de tre diligenta homo. Stumblas la legantoj nur en du periodoj, nome:

i. la jaroj 1934-36, kiam jam komencis la subpremo de Esperantistoj flanke de la nazioj,

ii. kaj la jaroj post 1997, kiam oni ŝajne ne klare konsciis, pri la stato de kongreso en Stuttgart.

Ni do serĉu informojn en la revuoj tiamaj, precipe en la Germana Esperantisto!

Per zorgema diligenteco eblas plenigi la truojn tiel: 23(1934) Vircburgo, 24(1935)Dresdeno, 25(1936)Vajmaro.

La sinsekvo do ŝajnas tute konvinka, spite al kelkaj senkongresaj jaroj, ĝis ni atingas la jaron 1997.

Mi komence iomete klarigu la eventojn en 1997, pri kiuj ne nur ekzistas pli facile troveblaj informoj (en nia asocia organo Esperanto aktuell), sed aldone ankaŭ miaj propraj rememoroj.

Fakte ankau en 1997 estus relative facila tasko, trovi multajn el inter la membroj, kiuj taŭge povus kontribui al iu propra GEK, kaj eĉ se necesus, al paralela kaj samdata renkonto, eble konkurenca.

Sed ekzistis minimume du seriozaj kaŭzoj, por la traktado fine realigita: oni celis forte subteni la Eŭropan Esperanto-Kongreson 1997 en Stuttgart (EEK) kaj ne volis malhelpi al ĝi altirante partoprenantojn kaj kontribuantojn al iu propra kongres(et)o, ĉar sen la intensa kunhelpo de preskaŭ ĉiuj disponeblaj sudgermanaj Esperantistoj ne estis imagebla la celita granda sukceso de tri sinsekvaj gravaj eventoj dum tiu unu nura semajno, nomita „Europäische Esperanto-Kulturwoche“, pri kiu eĉ pretis esti alta protektanto nia prezidanto Roman Herzog:

(1) la Internacia Esperanto-Kulturfestivalo 1997 en Aalen,

(2) Eŭropa Junulara Parlamento 1997 en Stuttgart,

(3) Eŭropa Esperanto-Kongreso 1997 en Stuttgart.

Apuda efiko, ankau grava: oni ne volis okazigi apartan GEK-on, integritan al tiu EEK, sed celis ornamati la tutan kunvenon per pli alloga epiteto (EU), kiu tiutempe estis en ĉies menso, penso kaj fokuso.

Mi bone memoras, ke la preparado kaj efektivigo de tiu ĉi internacia Esperanto-kulturfestivalo 1997 en Aalen ne estus farebla (eĉ ne iom pli malsukcese) sen la tuta Stuttgarta skipo kaj la multaj aliaj homoj el la tuta regiono. Mi mem spertis la antaŭkunvenan tempon streĉan por ĉiuj, kiuj ja paralele devis ankaŭ prepari la tuj sekvontajn kunvenojn en Stuttgart.

Tiom pri miaj memoroj! Hazarde mi trovis pli poste plenan konfirmon prian en la organo de niaj najbaroj: *Svisa Esperanto-Societo informas* 07(1996)06nov-dec detale raportis, ke oni

1) <https://www.esperanto.de/de/satzung-deb>

atendis por tiu festsemaĵo pli 500 vizitantojn, ĉar la samjara UK ja okazis ekster Eŭropo: 82(1997)Adelajdo.

Aldone ili anoncis, ke „*La Eŭrop-Unia Esperanto-Kongreso² (16-19/05/1997) estas la komuna kongreso de la asocioj de Aŭstrio, Belgio, Danlando, Finnlando, Francio, Germanio, Italio, Nederlando kaj Portugalio (10 landoj). Speciale invitataj estas al ĉeesto ankaŭ la samideanoj el orienta Eŭropo.*“

Estas nun do klare, ke post 74(1996)Aŭgsburgo okazis 75(1997)Ŝtutgarto, kie GEA eĉ ne konsciis pri la jubileo(et)o!

Klare estas nun ankaŭ, ke necesas alĝustigi ĉiujn sekvajn kongresnumerojn ek de 76(1998)Freital ĝis la nunjara 97(2019)Neumünster.

Sekvajare okazos do la 98(2020)Frankfurto/Odro kaj poste la 99(2021)...

Pri aliaj, postaj tiamaniere koincidaj renkontoj, mi ne volis esplori, sed eĉ parkere mi nun memoras pri tiu alia ekzemplo, kiu okazis post preskaŭ ekzakte 12 jaroj (eĉ kun buĝeto komuna):

Tio klare montras, ke oni ne celis kaŝi la paralelecon – nur: oni uzis la ekde Stuttgart kutiman malĝustan nombradon, kiu ĝustigite devus ja teksti: la 8-a EEK okazis samtempe al la 87-a GEK.

Rimarkoj aldonaj:

Agi tiel, tute ne estas io klare eksterordinara, sed ni eĉ povas konstati, ke procedi tiamaniere estis vere ruze kaj celkonduke! Mi nur donu (la unuan al mi konatan) elstaran ekzemplon el la jaro 1933, kiam GEA okazigis la 22-an GEK „nur“ kadre de la jubilea 25-a UK en Kolonjo, al kiu cetera invitis Konrad Adenauer, tiam ankoraŭ ties alta protektanto kiel la Kolonia ĉefurbestro kaj prezidanto de la prusa ŝtatkonsilio (Staatsrat); malfeliĉe jam antaŭ la UK la partio de Hitler forpelis lin el la oficoj kaj eĉ malliberigis lin dumtempe. Do tiam oni eĉ forlasis pro tio la jam karan kaj al kutimiĝintan semajnfino ĉirkaŭ la festo de Pentekosto.

Se mi nun aldonu iun konkludon finan, mi forte rekomendas, ke nia estraro decidu, rezulte de tio ŝanĝi la nombradon de la „Germanaj Esperanto-kongresoj“ al la ĝustigita ordo. Tiel venontjare en 2020 okazos la 98-a Germana Esperanto-Kongreso en Frankfurto ĉe Odoro.

Ni ne devas timi, ke per tio forvaporigaĵas tuta jaro de antaŭpreparo por nia jubilea kongreso en la jaro 2022!

Ni, la Germana Esperanto-Asocio, do baldaŭ havos du sinsekvajn jarojn por jubilei kaj publike demonstri tion:

La asocio atingos sian 115an jaron en 2021 kaj festos la 100an kongreson en 2022. Espereble tiu povos okazi en la „fondo-urbo“ nia: en Braunschweig! Eĉ se ne troviĝos tie multnombra membraro kaj kunhulpantaro, ni ĉiuj kunlaboru tiucele por okazigi vere belan feston. Tio indus la aktivigon de ĉiu unuopa kunhulpanto, almenaŭ laŭ mia pritakso.

Por aldoni almenaŭ resumon de ĉio ĉi en la Germana, jen mia rimarko konkluda en la lingvo Germana:

Es gilt also folgendes Fazit zu ziehen: Es gibt gute Gründe für die Annahme, dass man im Jahr 1997 nicht nur übersah,

den eigenen 75. GEA-Kongress mit einem kleinen Jubiläum angemessen zu feiern, sondern angesichts der Europa-Euphorie und der Gemeinsamkeit so vieler Landesverbände, die in Stuttgart zusammen kamen, schlicht vergaß, die eigene Zählung der deutschen Esperantokongresse fortzuführen.

Beenden wir also das Chaos und kehren zurück zur einzig plausiblen und kohärenten Zählweise, die dazu führen wird, dass wir uns nächstes Jahr in Frankfurt/Oder zum 98. Deutschen Esperanto-Kongress zusammenfinden und bald mit Vorüberlegungen und ersten Vorbereitung für einen angemessenen 100. Jubiläumskongress im Jahr 2022 beginnen!

Schön wäre es doch, wenn wir dieses Jubiläum am Geburtsort³ des D.E.B. feiern könnten – und falls es dort vor Ort nicht sehr viele Mitstreiter gibt, dann müssen wir eben ein wenig zusammen stehen und auch aus der Ferne etwas mithelfen – ich erinnere nur an UEA-Kongresse wie etwa Jerusalem, die aus der Ferne, von Rotterdam her organisiert und dennoch erfolgreich waren.

Und keiner sage dann noch, wir hätten es alle zu spät bemerkt. Ek!

Utho Maier

2) Ankaŭ pri EEK la nombrado estas nek unueca nek klara (laŭ vikipedio 03(1997)Stutgarto), sed tio ne nun estu nia temo!

3) Im März 1906 gibt Fritz Schuck aus Braunschweig ein „Album bekannter Esperantisten“ heraus. Zwei Monate später, am 19. Mai schließen sich in Braunschweig Esperantisten aus Deutschland, Österreich und der Schweiz zur „Deutschsprachigen Esperantisten-Gesellschaft“ zusammen, deren Vorsitzender Dr. Eduard Mybs aus Hamburg Altona ist. Im Jahre 1909 wird der Name in „Deutscher Esperanto-Bund“ geändert. 30 Jahre danach, 1936 wurde dieser dann verboten, zusammen mit jeglicher Beschäftigung internationaler Sprachen.

4) Behrendt, Arnold: Deutscher Esperanto-Bund e.V., ein Rückblick auf 25 Jahre ; mit e. bibliogr. Nachtrag von Reinhardt Hauptenthal. Saarbrücken : Iltis-Verl., 1996. - 18 S. (Iltis-Serioj. III. Esperantologio ; 10). ISBN 3-927613-32-0. Nachdr. d. Ausg. Magdeburg 1931.

PS: Mi supozas, ke ne ĉiu leganto facile povas aliri al reta vikipedio. Tial mi aldonas tableton de ĉiuj GEK-oj ĝisnunaj:

Sed mi daŭrigos germanlingve, pro kohereco (ĉar miaj citaĵoj origine estas en la Germana).

1	1906	Brunsvigo	6	1911	Lübeck
2	1907	Dresdeno	7	1912	Gdansk, Sopot
3	1908	Dresdeno	8	1913	Stutgarto
4	1909	Gotha	9	1914	Lepsiko
5	1910	Aŭgsburgo	10	1921	Essen

Während der kriegsbedingten Lücke zwischen 1914 und 1921 gab es durchaus einzelne Aktivitäten, auch in Deutschland. Geplant gewesen war eine 10. Bundestagung, wie man damals die Deutschen Esperanto-Kongresse nannte, die in Düsseldorf stattfinden sollte (sie wurde jedoch nicht realisiert).

Immerhin, im Dezember 1916 fand in Dresden ein sog. Vertretertag der D.E.B.-Gruppen statt. Man zeigte den „Willen, auszuharren in Treue zur Sache, in Treue zum D.E.B.“ ... „Besonders festen Halt fand der D.E.B. im Rheinisch-Westfälischen Esperanto-Verband „Revelo“ ...“

„Der Vertretertag im April 1918 in Leipzig zeigt erneut die Einigkeit der Daheimgebliebenen, das in jahrelanger Arbeit Errungene nicht untergehen zu lassen: man errichtet eine Arbeitsgemeinschaft deutscher Esperantisten beim Sächsischen Esperanto-Institut.“

„Eine außerordentliche Bundestagung in Eisenach (Mai 1920) schuf wieder klare Verhältnisse ...“

Das könnte nun als Anlass genommen werden, die gesamte bisher übliche Zählung zu revidieren, so dass man dann die Tabelle ändern müsste:

9	1914	Lepsiko	11	1918	Leipzig
10	1916	Dresden	12	1920	Eisenach
			13	1921	Essen

Jedoch sah das bereits Behrendt⁴ im Jahr 1931 nicht so. Er schrieb „Die zehnte Tagung des D.E.B. fand im Mai 1921 in Essen statt.“

Die oben begonnene Tabelle muss also so aussehen:

11	1922	Breslau	Juni
12	1923	Nürnberg	Aug.
13	1924	Plauen	
14	1925	Magdeburg	
15	1926	München	
16	1927	Köln	
17	1928	Potsdam	
18	1929	Frankfurt/M.	Ostern
19	1930	Dresden	Pfingsten
20	1931	Hamburg	Pfingsten
21	1932	Chemnitz	
22	1933	Köln	
23	1934	Würzburg	
24	1935	Dresden	ao HV
25	1936	Weimar	30.-31.5.
26	1948	Munkeno	
27	1949	Göttingen	
28	1950	Mainz	
29	1951	München	
30	1952	Düsseldorf	
31	1953	Frankfurt/M.	
32	1954	Marburg	
33	1955	Neustadt/W.	
34	1956	Hamburg	
35	1957	Mainz	
36	1958	Mainz	

37	1959	Essen	69	1991	München
38	1960	Berlin	70	1992	Schwerin
39	1961	Bad Hersfeld	71	1993	Karlovy Vary
40	1962	Oberkirch	72	1994	Kiel
41	1963	Würzburg	73	1995	Parizo
42	1964	Soltau	74	1996	Aŭgsburgo
43	1965	Düsseldorf	75	1997	Stutgarto
44	1966	Bamber	76	1998	Freital/Dresden
45	1967	Hamburg	77	1999	Berlino
46	1968	Munkeno	78	2000	Oostende
47	1969	Strasburgo	79	2001	Ludwigshafen
48	1970	Aachen	80	2002	Husum
49	1971	Nürnberg	81	2003	Kaufbeuren
50	1972	Brunsvigo	82	2004	Neubrandenburg
51	1973	Luksemburgo	83	2005	Bad König
52	1974	Hamburg	84	2006	Brunsvigo
53	1975	Oberkirch	85	2007	Hamburg
54	1976	Eindhoven	86	2008	Essen
55	1977	Paderborn	87	2009	Herzberg
56	1978	Augsburg	88	2010	Kaiserslautern
57	1979	Heilbronn	89	2011	Münster
58	1980	Berlino	90	2012	Berlin
59	1981	Westerland/Sylt	91	2013	Nürnberg
60	1982	Münster	92	2014	Erfurt
61	1983	Bad Säckingen	93	2015	Hameln
62	1984	Kassel	94	2016	Munkeno
63	1985	Aŭgsburgo	95	2017	Freiburg
64	1986	Hamburg	96	2018	Zweibrücken
65	1987	Rastatt	97	2019	Neumünster
66	1988	Duisburg	98	2020	Frankfurt/Oder
67	1989	Kronach	99	2021	
68	1990	Freiburg	100	2022	

Werfen wir noch einen Blick in die einzige bisher erschienene Festschrift des D.E.B.⁴:

Interessant fand ich die folgenden Zeilen, die ich daher zum Teil wörtlich zitieren will (S. 13ff.):

Ende 1927 gab es im „deutschen Sprachgebiet 120 Gruppen mit rund 3000 Mitgliedern.“

Der D.E.B. verzeichnete „7 Landes- bzw. Gauverbände, 135 Ortsgruppen, 73 Einzelmitglieder.“ Doch gab es auch „außerhalb des Bundes etwa 100 einzeln stehende Gruppen!“

„Das Esperanto-Institut für das Deutsche Reich (Leiter: Professor Dr. Dietterle) regelt und veranstaltet mit Hilfe seiner 30 ministeriell bestätigten Prüfungskommissionen einheitlich die Prüfungen in Esperanto.“

„Ferner werden verzeichnet: Esperanto-Vereinigung deutscher Lehrer mit 300 Mitgliedern; Esperanto-Blindenverband mit 116 Mitgliedern; Katholischer Esperanto-Verband. Noch andere Fachverbände sind vorhanden, die dem D.E.B. nicht angeschlossen sind. D.E.B. ist schon lange nicht mehr der einzige Zusammenschluß von Esperantisten auf deutschem Boden.“

Betroffen machte mich die Bemerkung „Kaum noch lacht man über Esperanto. Zwar zeigen sich immer noch Widersacher, ...“ – das bedeutet doch im Umkehrschluss, dass man in den Jahren zuvor die Esperantisten verlacht hatte und nicht ernst nahm (verrückte Idealisten oder Spinner).

Zuletzt noch die Zahlen von 1928: „Der D.E.B. zählt jetzt 129 Gruppen mit 2092 Mitgliedern“

Medienecho

Herzlichen Dank für zugesandte Artikel und Hinweise. Bitte geben Sie bei Mitteilungen einen eindeutig identifizierbaren Absender und einen sinnvollen Betreff an damit sie nicht im Spam-Ordner landen.

Netzbeiträge, die nur über Angabe persönlicher Daten, per Passwort, kostenpflichtig oder nach Anmeldung zu lesen sind, werden in dieser Zusammenstellung nicht berücksichtigt.

Auf nicht im Netz erschienene Berichte, die aber vorliegen, wird hingewiesen. Diese können Interessenten gerne als Kopie zum persönlichen Gebrauch (nur per Netzpost) zugesandt werden. Anfragen an "medienecho@esperanto.de" - Bitte den jeweils genannten Betreff angeben.

11. Juli 2019

Radio Freitag

Einstündige Radiosendung aus Erfurt

https://www.radio-frei.de/index.php?iid=1&ksubmit_show=sendung&kunixtime=1562857200

11. Juli 2019

Österreichische Nationalbibliothek

Historische österreichische Zeitungen und Zeitschriften

<http://anno.onb.ac.at/cgi-content/anno-plus?aid=e6p>

9. Juli 2019

GuteKüche.at

Fremdsprache lernen wodurch, womit . Esperanto, Weltsprache,

Hierauf wären Antworten angebracht.

<https://www.gutekueche.at/forum/fremdsprache-lernen-wodurch-womit-esperanto-we-187863>

8. Juli 2019

Thüringer Allgemeine

Esperantotreffen in Mühlhausen

Das 41. internationale Treffen für Esperanto sprechende Familien wurde in Mühlhausen veranstaltet. Vom 21. bis 31. Juli trafen sich knapp 20 Familien, insgesamt 71 Teilnehmer aus acht Ländern.

<https://www.thueringer-allgemeine.de/regionen/muehlhausen/treffen-fuer-esperanto-in-muehlhausen-id226417187.html>

8. Juli 2019

Radiohörer

Hörspiel: „Esperanto“ Von Lukas Derycke

<https://radio.friendsofalan.de/hoerspiel-esperanto-von-lukas-derycke/>

23. Juni 2019

Treffpunkt Europa

Brief an Europa: Warum Sprache mehr ist als Wörter

Über die Vielsprachigkeit in Europa und eine gemeinsame Verkehrssprache

<https://www.treffpunkteuropa.de/warum-sprache-mehr-ist-als-worter>

22. Juni 2019

Mietspiegel

Über beliebte Sprachen für Science-Fiction

<http://mietspiegelnews.com/brechen/ubereinkommens-stellt-Game-of-Thrones-lingo-h23664.html>

15. Juni 2019

UEPO – Das Übersetzungsprotal

Vollständiges Wörterbuch "Esperanto – Deutsch" von Prof. Erich-Dieter Krause erschienen

Das zweibändige Werk umfasst auf rund 1.500 Seiten

mit etwa 150.000 Einträgen den gesamten Esperanto-Wortschatz nicht nur der Alltagssprache mit zahlreichen Wortverbindungen und Anwendungsbeispielen, sondern in relevantem Maße auch aus allen – auch neueren – Fachsprachbereichen.

<https://uepo.de/2019/06/15/vollstaendiges-woerterbuch-esperanto-deutsch-von-prof-erich-dieter-krause-erschieden/>

14. Juni 2019

TAZ

Brief des Tages – Esperanto für die EU

Eine Kopie zum persönlichen Gebrauch sende ich auf Wunsch gerne per Netzpost zu: "medienecho@esperanto.de", Betreff: "2019_06_14_TAZ_esperanto-fuer-die-EU"

13. Juni 2019

Wiener Zeitung

Leserforum – Eine gemeinsame Sprache für die EU

"Bleibt das verhältnismäßig anspruchslöse Esperanto, leicht erlernbar, doch kulturell blutleer, und es gibt kaum EU-Parlamentarier, die sich dafür starkmachen würden."

Da sind doch sicher Kommentare nötig.

<https://www.wienerzeitung.at/meinung/leserforum/2013896-Leserforum.html>

10. Juni 2019

Holsteinischer Courier

Tanzen zur Esperantomusik

In Neumünster trafen sich 130 Zuschauer beim Konzert des Franzosen „JoMo“ im Kiek In.

<https://www.shz.de/lokales/holsteinischer-courier/tanzen-zu-esperanto-musik-id24212567.html>

10. Juni 2019

Pfälzischer Merkur

Vereine zeigen ihre Stärke am Campus

Der Vorsitzende des Esperanto-Clubs, Oliver Walz, wollte

die Besucher für die bekannte Kunstsprache begeistern.
https://www.pfaelzischer-merkur.de/region/zweibruecken/tag-der-vereine-hochschule-zweibruecken_aid-39348263

10. Juni 2019

schneeschnelze.wordpress.com

Kaufmann und Esperanto

<https://schneeschnelze.wordpress.com/2019/06/10/kaufmann-und-esperanto/>

8. Juni 2019

esperanto.berlin

Im Jahr 2018 war das Jahresthema der Fachgruppe

Esperanto „Esperanto und das europäische Kulturerbe“

<https://esperanto.berlin/wp-content/uploads/2019/05/Anlage-5.pdf>

7. Juni 2019

Hamburger Abendblatt

Esperanto-Kongress tagt in Neumünster

<https://www.abendblatt.de/hamburg/article225971109/Esperanto-Kongress-tagt-in-Neumuenster.html>

7. Juni 2019

Harzkurier

Zsafia Korody nimmt an Konferenz für Sprachprüfer teil

<https://www.harzkurier.de/lokales/herzberg/article225982481/Zsafia-Korody-nimmt-an-Konferenz-fuer-Sprachpruefer-teil.html>

7. Juni 2019

RTL.de

Esperanto-Kongress tagt in Neumünster

<https://www.rtl.de/cms/esperanto-kongress-tagt-in-neumuenster-4352299.html>

6. Juni 2019

SHZ.de

Kongress in Neumünster : Eine Liebe für Esperanto

<https://www.shz.de/regionales/schleswig-holstein/panorama/eine-liebe-fuer-esperanto-id24169812.html>

4. Juni 2019

Radio F.R.E.I.

einstündige Sendung aus Thüringen

https://www.radio-frei.de/index.php?iid=1&ksuubmit_show=sendung&kunixtime=1559638800

2. Juni 2019

EineWeltHaus München

Brasilien – Paradies auf dem Weg in die Autokratie?

Wie in fast allen BRICS-Staaten, gibt es auch in Brasilien eine Esperanto-Bewegung mit langer Tradition und aktiven Gruppen.

<https://www.einewelthaus.de/events/brasilien-paradies-auf-dem-weg-in-die-autokratie/>

29. Mai 2019

Berliner Woche

Der neue Max-Josef-Metzger-Platz ist eine kleine Sportanlage

https://www.berliner-woche.de/wedding/c-bauen/der-neue-max-josef-metzger-platz-ist-eine-kleine-sportanlage_a215674

26. Mai 2019

Süddeutsche Zeitung

Verständigung geht durch den Magen

Zum Fest in Gröbenzell

<https://www.sueddeutsche.de/muenchen/fuerstenfeldbruck/integration-verstaendigung-geht-durch-den-magen-1.4463440>

26. Mai 2019

Esperanto – And The Rise of the Nazis (1/4)

https://www.youtube.com/watch?v=LrEm_wUXHKw

Esperanto – And The Rise of the Nazis (2/4)

<https://www.youtube.com/watch?v=NiuZRhrZp20>

Esperanto – And The Rise of the Nazis (3/4)

<https://esperanto.masto.host/@novajxoj/102163801160408588>

Esperanto – And The Rise of the Nazis (4/4)

(Englischsprachiges Video)

<https://esperanto.masto.host/@novajxoj/102164096793178708>

Kalendaro

Aŭgusto 2019

23-26: 4-a ABELO – Apud-Berlina Esperanta LudadO en Berlin, Germanio. Semajnfina renkontiĝo apud Berlino por ludemuloj. Kune memzorga, kun ludado ene kaj ekstere, promenado, naĝado, kafoklaĉado, muzikumado, manlaboro, loĝado en simpla natur-amika domo. Organizas: Jessica Grasso kaj aliaj. Retadreso: abeloabeloabelo@gmail.com

24-31: 86-a Itala Kongreso de Esperanto en Trieste, Italio. Temo: Multkulturismo kaj plurlingvismo hodiaŭ. En la programo: plurtagaj seminarioj, prelegoj, lingvokurso, ekskursoj, vizitoj, teatraĵoj, ktp. Samtempe okazas ankaŭ Konferenco de Eŭropa Esperanto-Unio, EEU pri propedeŭtika valoro de Esperanto. Organizas: Triesta Esperanto-Asocio kaj Itala Esperanto-Federacio, F.E.I. Via Villorresi 38, I-20143 Milano, Italio. Retadreso: kongreso@esperanto.it

28: 7-a Somera Festo sur Esperantoplaco en Berlino, Germanio. De 15-a ĝis 18-a horo.

30. aŭg. - 07. sept: 52-a IEF en Łódź, Pollando. Feriado en bela apudmontara kuracurbeto kun sanigaj akvofontoj (por trinki kaj ankaŭ naĝi). Multe da verdaĵo, sed ankaŭ ĉarmaj kafejetoj. Riĉa programo turisma, kultura kaj lingvaj kursoj (kelknivelaj). Ĉiutage rondaj dancoj, gvidataj fare de spertulino. Organizas: Teresa Pomorska, ul. Świstackiego 9/21, 50-430 Wrocław, Pollando. Retadreso: pomer@wp.pl

Septembro 2019

07: Saksio-Anhalto-tago en Bernburg, Germanio. Ni esploras urbon en nia federa lando Saksio-Anhalto. 10:00 h renkontiĝo antaŭ la urba informejo Lindenplatz 9, 06406 Bernburg (Saale). Ni vizitos la E-ŝtonon sur Karlsplatz kaj la kastelon. En la urbo ni certe trovos eblon por tagmanĝi. La renkontiĝo finiĝos ĉ. 15:00 h. Organizas: E-grupo Halle, Herm.-Wäschke-Str. 31, 06366 Köthen, Germanio. Retadreso: jgersonde@gmail.com

13-15: Esperanto sur la strando en Gdansk-Sopot, Pollando. Subtitolo de la aranĝo estas "Najbaroj", dediĉite al la etnaj loĝantoj de nia regiono Kaŝuby kaj Kociewie. Organizas: Triurba Esperanto-Asocio "Toronto", PL-81-824 Sopot, str. Armii Krajowej 94, Pollando. Retadreso: torentosopot@wp.pl

19-22: Beneluxa Kongreso 2019 en Charleroi, Belgio. Ĉiujara renkontiĝo de esperantistoj el Belgio, Nederlando kaj Luksemburgio. Ĉi-foje en Valonio. Kun perfektiga kurso, varia programo kaj ekskursoj. Bonvenon! Organizas: Association pour l'espéranto. Retadreso: doumontvalere@yahoo.fr

20-22: 7-a renkontiĝo "Esperantistoj de Bjelovar al sia urbo" en Bjelovar, Kroatio. Tradicia aranĝo, kiu en 2019 estos dediĉita al festado de la 110-a datreveno de Esperanto en Bjelovar. Programo: interkona vespero, solena muzika kaj kultura programo, arta kaj dokumenta ekspozicioj en la Urba Muzeo, deklamkonkurso, prezento de monografio pri Esperanto kaj dokumenta filmo, prezento de novaj libroj kaj ekskurso al landa Esperanto-arkivo (Dokumenta Esperanto-Centro en Đurđevac). Organizas: Bjelovara Esperantista Societo, Josip

Pleadin Retadreso: esperanto.bjelovar@gmail.com

20-22: 35 ARTaj KONfrontoj en ESperanto "ARKONES" en Poznań, Pollando. Sendependa kultura kaj arta esperantista festivalo en Poznana, Pollando. Organizas: Tobiasz Kaźmierski. Retadreso: tobiasz@esenco.org

21: Komuna ekskurso al Hitzacker / Elbe. Informoj ĉe: www.hitzacker-esperanto-hamburg.de

22: Rememoro je la poeto de origina E-poezio en Pardubice, Ĉeĥio. Renkontiĝo okaze de 110-a jubileo de la E-klubo Pardubice kaj 100-a datreveno de forpaso de ĝia fondinto Dr. Stanislav Schulhof. Kultura programo kun la vizito al juda tombejo. Organizas: Klubo de Dr. St. Schulhof kaj AEH, CZ-530 03 Pardubice, Na Okrouhlicku 953/21, Ĉeĥio. Retadreso: aeh@esperanto-aeh.eu

26-29: 30-a MKR, Montkabana Renkontiĝo en Dom na Kofcah ĉe Tržič, Slovenio. La aranĝo por montmigremuloj kaj naturomuloj! Organizas: Vanja Radovanović, Paljetkova 8, HR-10110, Zagreb, Kroatio. Retadreso: vanja.radovanovic@ericsson.com

29 sep - 02 okt: Seminario pri Esperanto-mono kaj Esperanto-medaloj en Herzberg am Harz - la Esperanto-urbo, Germanio. Klerig- kaj esplorsemajno rilate al Esperanto-mono kaj Esperanto-medaloj (gravas por Esperanto-Kulturo kaj arkivoj, aparte ni organizos ekspozicion en la kastela muzeo pri tio. Organizas: Interkultura Centro Herzberg (ICH), Esperanto-Centro, DE-37412 Herzberg am Harz, Germanio. Retadreso: esperanto-zentrum@web.de

Oktober 2019

03-06: TORPEDO 2019 en Herzberg am Harz - la Esperanto-urbo, Germanio. Tradicia seminario por instruado, metodiko, arkivado, klerigado ktp, kun fakprelegoj, diskutoj, organizado. Organizas: AGEI + GEA-Filio, Esperanto-Centro, DE-37412 Herzberg am Harz, Germanio. Retadreso: esperanto-zentrum@web.de

02-06: 19-a KoKoLoRES en Schwerte, Germanio. La aranĝo por ludemuloj, sed ne nur: ni ankaŭ ekskursos kaj okazigos kurson por komencantoj. Organizas: Petra Dückerhoff, Retadreso: petra.dueckershoff@esperanto.de

04-06: 16-a BIERo en Planá, Ĉeĥio. Brila Internacia Esperanto-Renkontiĝo. Semajnfina aranĝo en okcidenta Bohemio. Organizas: E-mental'. Retadreso: e-mentalprago@seznam.cz

17-20: Kongreso de Ĉeĥa Esperanto-Asocio en Brno, Ĉeĥio. Estraro de ĈEA kaj E-klubo Brno elkore invitas vin partopreni kongreson de ĈEA. La kongreso estos rememoro al unua kongreso de ĈEA, kiu okazis en marto 1969, do antaŭ 50 jaroj, ĝuste en Brno. Venu festi kun ni datrevenon de nia asocio, ni antaŭĝojas vin! Por tiuj, kiuj ne estas anoj de ĈEA, ni preparas specialan programon dum nia necesa labortraktado. Organizas: Estraro de ĈEA, náměstí Míru 1, 568 02 Svitavy, Ĉeĥio. Retadreso: cea@esperanto.cz

18-20: Internacia naturista naĝkonkurso en Parizo, Francio. Unuafaje naturistaj esperantistoj povas partopreni la internacian naĝkonkurson en Parizo kaj defendi la kolorojn de Esperanto tra nia asocio INOE. La naĝkonkurso okazos la

120-a naskiĝtago de la verkisto kaj esperantisto Michl Ehbauer

Michl Ehbauer estis unu el la plej popularaj bavaraj verkistoj,

dialektpoetoj kaj humoristoj. Ĝis sia morto li aktivis en la munkena Esperanto-movado.

Michl Ehbauer naskiĝis la 27-an de aŭgusto 1899 en Amberg (bavara distrikto Supra Palatinato). Kiel dekkvinjarulo li venis al Munkeno kaj lernis la metion de murfarbisto. Poste li laboris kiel oficisto ĉe la fervojo. Ehbauer iĝis tre serĉata oratoro ĉe karnavalaj kaj klubaj festoj, “bavaraĵ vesperoj” kaj multaj aliaj aranĝoj. Li skribis interalie multnombrajn burleskajn komediojn, amuzajn rakontetojn, skeĉojn kaj poemojn. Ĉe la bavara radiostacio li estis ŝatata parolisto kaj gvidanto tra elsendoj.

La ĉefa literatura verko de Michl Ehbauer estas „Baierische Weltgeschichte“ (Bavara mondhistorio), kiu temas pri la biblia historio de la mondo en versformo kaj bavara dialekto. Ĝi estas la plejvendita dialektverko de la germana lingvoregiono; ĝis hodiaŭ la eldonkvanto sumiĝis je pli ol tricent mil ekzempleroj. Krome li skribis “Der Faust in der Krachledern” (La Faŭsto en la leda pantalono), bavaran version de fama verko de Goethe. Li ankaŭ verkis biografion de la munkena ĉefurbestro Thomas Wimmer.

Ehbauer estis pasia esperantisto. En la jaro 1931 li iĝis membro de la munkena Esperanto-klubo kaj en 1932 li estis elektata kiel vicprezidanto. Dum multaj jaroj li ĝojigis la klubanojn per humoraj prezentadoj. Li menciis Esperanton relative ofte en siaj verkoj kaj uzis esperantajn vortojn aŭ frazojn. Nekutima aparteco estis la mikado de la germana kaj bavara lingvo kun Esperanto.

Ehbauer mortis la 1-an de decembro 1964 en Munkeno. Li estis entombigata en la okcidenta tombejo. La tombaj enskribaj tekstas: “Dio donu pacon” kaj “Ni estas esperantaj!”. Ankaŭ la munkena indekso de stratnomoj memorigas pri Ehbauer; en ĝi oni trovas la “Michl-Ehbauer-Weg”.

Norbert Gütter,

Esperanto-Klub München e.V.

Foto: Norbert Gütter

19-an de oktobro 2019, kaj estos parto de tritaga semajnfino kun multaj eventoj. Organizas: Thierry Spanjaard, Marseille, Francio. Retadreso: <https://www.esperanto-naturismo.org/kontaktu-nin>

27 okt-04 nov: AŬTUNE, la Esperanto-ferioj en Bauge, Francio. 8-a komuna feriado por infanoj, adoleskantoj, familioj, geavoj kun kursoj, koruso kaj aliaj aktivadoj. Organizas: Esperanto-Kastelo Greziljono, MCE Grésillon, FR-49150 Bauge-en-Anjou, Francio. Retadreso: kastelo@gresillon.org

Novembro 2019

01-03: Klaĉ-Kunveno Post-Somera en Bodegraven,

Nederlando. KKPS, la "Klaĉ-Kunveno Post-Somera", okazas ĉiujare en Nederlando en semajnfino ĉirkaŭ haloveno. La oka KKPS okazos en Bodegraven, inter la grandaj urboj de Nederlando. Organizas: Nederlanda Esperanto-Junularo. Retadreso: esperantojongeren@gmail.com

08-10: Esperanto-Wochenendkursus / semajnfina kurso en Herzberg am Harz – la Esperanto-urbo, Germanio. Esperanto-Wochenendkursus. Semajnfina Esperanto-kurso por komencantoj kaj progresintoj. Organizas: Esperanto-Centro (Interkultura Centro Herzberg /ICH), Esperanto-Centro, DE-37412 Herzberg am Harz – la Esperanto-urbo, Germanio. Retadreso: esperanto-zentrum@web.de

Welt der Bücher und Zeitschriften – Esperanto und andere Plansprachen Aktuelles, Wissens- und Bedenkenswertes aus der Deutschen Esperanto-Bibliothek Aalen

Daŭrigo 47 – Esperanto aktuel, ĉu ĝi ne ankaŭ estu io por via urbobiblioteko?

Jam de multegaj jaroj (mi skribas tiel, ĉar mi ne certas, kiam efektive mi komence instigis la sube priskribitan iniciaton) ekzistas belega kutimo en la publika biblioteko de nia urbo Aalen, ke oni ofertas por libera uzado amason da revuoj, kiujn rajtas uzi kaj legi la interesitaj uzantoj surloke (kaj laŭ interkonsento eĉ pruntepreni al siaj hejmoj).

Maldekstre tiu angulo biblioteka.

La kestetoj kun revuoj estas ordigitaj laŭ la alfabeto kaj stokas almenaŭ unu tutan jarkolekton de la koncerna revuo, montrante samtempe, por allogi uzantojn, la plej freŝan.

Dekstre la loko de la asocia revuo *Esperanto aktuel*.

Apuda efiko estas, ke oni mem stokas tie nur unu jarkolekton. Se alvenas jam kajero de la postsekva, tiam oni forigas la jarkolekton kaj donas ĝin al la bretaro de nia Germana Esperanto-Biblioteko, kiel 2a ekzemplero.

Por klarigi tion per ekzemplo: se alvenos la kajero 39(2020)259(01), oni donos al nia kolekto la jaron 2018, por havi sufiĉan spacon por la kompleta jaro 2019 kaj la jam kolektiĝanta 2020.

Mi intence aldonis ilustraĵojn, por ke vi povu montri ilin, kaze ke vi emas mem provi instigi al via loka urba biblioteko, ke ili imitu tiun ĉi ekzemplon.

Cetere: ne estas multege kosta afero por nia asocio, ĉar oni ne vere povus ŝpari multon por la presadkosto, se necesus malpli granda kvanto de paperaj ekzempleroj.

Aldoniĝus do nur iomaj kostoj por la sendado.

Samtempe mi proponas al vi membroj legantaj, ke vi eluzu la eblecon, mendi la pdf-eldonon, paralele al la papera, ĉar tiamaniere vi ricevos kaj povos legi unu semajnon pli frue la kajerojn (mi eĉ ne rekomendas, ke oni samtempe rezignu pri la papera eldono, ĉar tiel la asocio ne povus ŝpari signifan sumon por la presejo – tio nur estus afero pripensinda, se tiel decidus granda kvanto de niaj membroj).

Kaze, ke tiuj miaj asertoj (aŭ supozoj) ne ĝustas, mi petas, ke iu el la estraro klarigu la kialojn!

Utho Maier

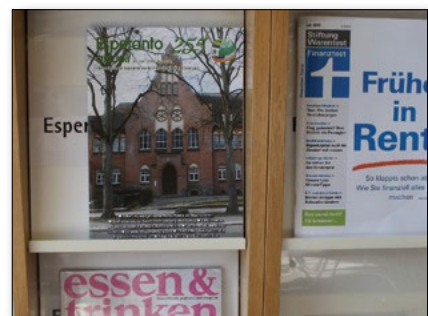
Folge 47 – Esperanto aktuel, wäre das nicht auch etwas für Ihre Stadtbücherei?

Schon seit vielen Jahren (und das ist absichtlich vage formuliert, weil ich nicht sicher bin, wann ich die unten beschriebene Initiative begann) ist es gute Sitte in der Stadtbibliothek Aalen, dort eine Riesenanzahl Zeitschriften für das Publikum vorzuhalten, die man vorzugsweise dort lesen sollte (auf Nachfrage eventuell auch ausleihen kann, z.B. übers Wochenende).

Links ein Bild dieses Medienbereichs.

Die einzelnen Kästen sind alphabetisch sortiert und zeigen jeweils die aktuellste Ausgabe, um die Nutzer anzulocken.

Im Detailbild rechts sieht man, wie sich dort auch unsere Verbandszeitschrift *Esperanto aktuel* einreicht.

Positiver Nebeneffekt dabei ist, dass man immer nur einen kompletten Jahrgang vorhalten kann, um Platz zu sparen. Wird das erste Heft des übernächsten Jahres angeliefert, dann sondert man den vorigen Jahrgang aus; der wird jedoch nicht makuliert, sondern in den Bestand der Deutschen Esperanto-Bibliothek abgegeben, als Zweitexemplar.

Um das zu verdeutlichen: wenn also das Heft 39(2020)259(01) ankommt, erhalten wir den Jahrgang 2018; damit ist Platz für das Vorjahr 2018.

Vielleicht können die gezeigten Illustrationen dazu dienen, dass der eine oder andere damit eine ähnliche Initiative in seiner Stadt unternimmt, damit man dort diesem Beispiel folgt?

Eine minimal höhere Auflage verursacht nicht sofort wesentliche Mehrkosten. Diese entstehen nur durch den zusätzlichen Versand. So schlage ich dem geneigten Leser auch vor, die Möglichkeit zu nutzen, dass man die Zeitschrift als pdf bestellen kann, auch parallel zur Papierausgabe. So kommt man meist schon eine Woche früher in den Genuss des jeweils neuesten Hefts (ein Verzicht auf die Papierausgabe scheint nicht angezeigt aus Kostengründen, da damit nicht sehr viel bei den Druckkosten eingespart wird – anders wäre das vielleicht, falls sich eine große Zahl Mitglieder zu diesem Schritt entschliesse).

Sollten diese meine Aussagen (oder Vermutungen) falsch sein, sollte dies jemand aus dem Vorstand klarstellen!

Utho Maier

Welt der Bücher und Zeitschriften – Esperanto und andere Plansprachen Aktuelles, Wissens- und Bedenkenwertes aus der Deutschen Esperanto-Bibliothek Aalen

Folge 48 – Nachruf Helga Czirn-Terpitz *1929-2019* (vormals Helga Windisch)

Die Deutsche Esperanto-Bibliothek Aalen trauert um eine langjährige treue und verdienstvolle Mitarbeiterin: Helga Czirn-Terpitz war seit ihrem Ruhestand Mitglied der Aalener Esperanto-Gruppe, und ihre Arbeitskraft stand unserer Bibliothek immer zuverlässig zur Verfügung, solange es ihre Kräfte noch zuließen. Im Sommer wäre sie 90 geworden.

Sie verstarb am 5. Juni 2019. Ruhe in Frieden, Helga!

Helga war zwar kein Mitglied bei GEA, aber ohne ihre Mithilfe wäre die Gründung unseres Landesverbands BAVELO im Jahre 1982 kaum denkbar gewesen. Dessen Verbandsorgan EiBW erschien bis 1991 und war Modell für das heutige Aussehen von Esperanto aktuell, zu dessen Gunsten es 1992 sein Erscheinen einstellte [vgl. auch Ea 37(2018)250(04) auf S. 25].

Man mag sich fragen, wieso mir das eine eigene Folge meiner Beiträge der Deutschen Esperanto-Bibliothek Aalen wert war. Für mich liegt es auf der Hand, und will es gerne nochmals deutlich machen: ohne zuverlässige Mitarbeiter ist unsere Arbeit hier in Aalen nicht leistbar. Wir ersaufen in Aufgaben und müssen dauernd Prioritäten setzen, um wenigstens das Wichtigste abarbeiten zu können.

Angesichts dessen ist das nur ein bescheidenes kleines Signal an unsere Mitarbeiter, die ihre freie Zeit diesem guten Zweck aufopfern. Dafür möchte ich anlässlich diesen Nachrufs meinen nachdrücklichen Dank aussprechen!

Zur Zeit arbeiten in und für die Deutsche Esperanto-Bibliothek Aalen (alphabetisch):

Jürgen Bauer, Utho Maier, Julia Mul, Petra Sedlmeier, Hedwig Schaeffer, Karl Heinz Schaeffer.

Utho Maier

Das Foto zeigt unser Mitarbeiterteam beim Jubiläum *100 Jahre Deutsche Esperanto-Bibliothek* im Jahr 2008: Karl Heinz Schaeffer, Hedwig Schaeffer, Jürgen Bauer, Helga Czirn-Terpitz, Utho Maier (von links nach rechts).

Ne estu tristaj
memorante min!
Prefere rakontu pri mi
kaj aŭdace daŭrigu rideti
donante spacon por mi,
inter vi, kaj en viaj pensoj,
kiel mi havis ĝin
ankoraŭ vivanta.

Paŝtas nin la Sinjoro gardanto.
Li gvidas nin al akvo vivanta
kaj vivo eterna.

Seid nicht traurig,
wenn ihr an mich denkt!
Erzählt lieber von mir
und traut euch, weiter zu lächeln;
gebt mir doch einen Platz,
unter euch,
und in euren Gedanken,
wie ich ihn hatte,
zu meinen Lebzeiten.

Uns weidet der Herr, der Hirte,
er führt uns zu lebendigem Wasser
und zu ewigem Leben.

Esperanto-koncerto en hotelo "Zum Pass" en Herzberg-Siebert

Aktivulino el Pollando Małgosia Komarnicka ofertis specialan kultureventon en Interkultura Esperanto-Centro en Herzberg, kie ŝi haltis kun grupeto, veturante al Francio.

Antaŭ dek jaroj ŝi staĝis en la Esperanto-Centro en Herzberg por lingva kaj movada spertiĝo. Intertempe ŝi fondis Esperanto-Kulturcentron en la pola urbo Vroclavo. En printempo 2019 ŝi petis la Esperanto-Centron por organiza helpo, ĉar ŝi planis turneon kun membroj de la t.n. Universitato de la Tria Aĝo el Vroclavo. Okazis diversaj prokrastoj, tamen en junio 2019 subite ili realigis ekskurson al Germanio kaj al Francio por prezenti sian programon en Esperanto. Aparta surprizo estis la renkontiĝo kun kelkaj esperantistoj ankaŭ el nia ĝemelurbo kaj la apero de la juna muzikgrupo "NA RAZ" el Góra en Pollando. Cetere la juna muzikgrupo estas sufiĉe konata en tuta Pollando. Ili surprizis la publikon per prezento de kelkaj modernaj muziktitoloj en bonkvalita Esperanto.

La Esperanto-Centro sukcesis varbi multajn spektantojn, kiuj ĝuis la prezentitan programon, eĉ la urbestro kundancis danke al la instiga muziko el nia ĝemelurbo Góra.

Małgosia ankaŭ informis kaj montris fotojn pri la grandurbo Vroclavo kaj pri Silezio, en Esperanto. Krome la pola grupeto regalis la aŭskultantojn per kunportitaj kaj memkuiritaj polaj specialaĵoj. Estis agrabla vespero.

Ĉasisto de sonĝoj

En julio 2019 la eldonejo "Libera", Belgio, eldonis la novelaron "Ĉasisto de sonĝoj" de Julian Modest.

La libro enhavas 27 novelojn, kiujn la aŭtoro verkis dum la lastaj du jaroj. Legante "Ĉasisto de sonĝoj" oni nerimarkeble eniras mirindan mondon, riĉan je aventuroj, emocioj, esperoj kaj amoj. La aŭtoro spertas montri kaŝitajn sentojn, fortajn dezirojn, etajn ĝojojn, bonajn agojn. La herooj ravas per siaj pasioj. Ili strebas realigi siajn celojn en la mondo, kiu estas multkolora kaj multaspekta.

Same tiu ĉi libro, kiel iam skribis William Auld, pruvas, ke: "Julian Modest estas ege sentema observanto kaj lia psikologia kompreno de la homaj sentoj kaj motivigoj estas trafa kaj profunda." **Georgi Mihalkov**

Printempa Esperanto-Kunveno (PEKO) okazis la unuan fojon en Germanio

Tendumado

Kontraŭ la kutimo de la lastaj jaroj, dum tiu-ĉi PEKO ĉiuj verdaj skoltaj (krom Ideal) dormis en tendoj. Por skoltaj tio estas pli aŭtentika kaj krome lasas pli da litoj por aliaj partoprenantoj de nia kongreso. Kaj tio estis necesa, ĉar ĉiuj litoj estis okupitaj. Por ni skoltaj estis ankaŭ bele esti iom apartaj por plifortigi la grupan spiriton. La starigado de la tendoj bezonas teaman kunlaboron kaj dormante kune restas tempo babili

dum la vesperoj kaj dumnokte aŭskulti la ronkadon de la aliaj. Krom belega vetero sen pluvo dum la tuta tempo unu skolto havis plendojn: Linko havis tro varman dormsakon kaj ankaŭ la grundo sub la ŝia mato estis multe tro komforta! Tio ne estas vere defia tendumado! Kroma plendo pri tio, ke mankis piano, kio malplaĉis al ni.

Dum niaj skoltaj kunvenoj ni decidis kunveni pli ofte en la reto por ne devi sopiri la aliajn skoltojn tiom

longe inter la maloftaj kunvenoj en la jaro. Krome ni ricevis de Korsako eŭropajn skoltotukojn, por montri nian internaciecon kaj ke ni subtenas la ideon de la Eŭropa Unio.

Mangâĵoj

La skoltoj multe helpis al nia kara kuiristino Ella en la kuirejo. Ni tranĉis legomojn, lavis manĝilaron, purigis la tablojn kaj kuirejon kaj kreis bonan etoson per muziko, dancado kaj profundtemaj babiladoj pri dio kaj la mondo. Tamen foje estis bezonata la helpo de kelkaj bonvolaj partoprenantoj, al kiuj ni volas danki. Eĉ pli grandan dankon al Ella, kiu tiom pacience kaj bone planis kaj organizis la tutan mangadon bongustegan!

Tragedioj

Sed bedaŭrinde ankaŭ ĉe la Verdaj Skoltoj ne ĉiam ĉio bone funkcias. Ni bedaŭras anonci, ke vundiĝis Ideal kaj origine vegana supo iĝis vianda. Pli granda bedaŭro estis la preskaŭa rompo de longa tradicio. De multaj PEKOj la skoltoj ĉiam malkovris groton en la ĉirkaŭaĵo de la ejo. Ĉi-foje troveblis nur iama ŝtonrompejo en la vilaĝeto. Ni iris tien pro voko de homlupoj, kiujn ni aŭdis. Tio estis eraro, ĉar ĝi mortigis ĉiujn skoltajn vilaĝanojn. Ni petas momenton de silento pro tiu tragedio.

Fajro

Ĉiu bona skolta renkontiĝo devas havi kelkajn gravajn aferojn:

(1) skoltojn evidente (2) fajron kaj (3) kantadon.

Ni decidis kombini ĉion kaj kantis ĉe bele memfarita paska fajro. Aliĝis eĉ kelkaj (neskoltaj) partoprenantoj,

kiuj bele kunkantis. Inter alie ni kantis la skoltan himnon, aron de belaj nostalgiaj REF-kantoj kaj plurajn kanonojn.

Ankaŭ ni rostis bastonpanon kaj sukerpufajojn super la fajro. Kiom belegaj kaj plaĉaj estas vesperoj ĉe fajro!

Skoltamike salutas vin

Linko, Garano, Agutio, Mevo, Orcino, Ideal

25. KEKSO in Neumünster

Ein bisschen seltsam waren die Leute schon, aber es war auch mein zweites KEKSO und ich wusste, was ich zu erwarten hatte. Und außerdem - seltsam bin ich ja auch, ein Grund wohl, warum ich mich in Esperantujo so wohl fühle.

Als ich Freitag nach einer langen Zugfahrt und zweimal verlaufen (die Straßenbeschilderung dieser Stadt lässt wirklich zu wünschen übrig, mein Orientierungssinn auch) endlich ankam, wurde ich sogleich super lieb aufgenommen. Eine Gruppe von sechs

Menschen waren wir, zu der am nächsten Morgen ein siebter hinzustoßen sollte. Den Abend begannen wir gleich mit einem Plenum, in dem vor allem eines klar wurde: wir hatten Hunger! Also wurde erst einmal gekocht und gegessen. Einen festen Plan für den Abend hatten wir so dann noch nicht, aber nach ein paar schönen Unterhaltungen wurde der Vorschlag eines Gruppenspiels - zwei Gruppen, die eine wird von der anderen zu einem Standbild geformt, das einen vorgegebenen Begriff darstellt - angebracht und angenommen, und auch wenn wir nicht so gut darin waren, haben wir doch verdammt viel gelacht.

Und auch die folgenden zwei Tage waren vollgepackt mit schönen Momenten - der Samstagmorgen ging für mich und eine weitere Anfängerin los mit einem Sprachkurs, in dem ich mich tatsächlich getraut habe, Esperanto zu sprechen (so nett Esperantist*innen auch sind, wenn du kein bzw. wenig Esperanto kannst, können sie ganz schön gemein sein, weswegen ich persönlich die Strategie lebe, einfach niemals mit irgendwem zu reden), dann Plenum und sehr leckeres Mittagessen, mittlerweile waren wir auch vollzählig. Neben ausladenden Gesprächen über Sprache und politischen Diskussionen wurden mitgebrachte Brettspiele gespielt, wir gingen spazieren und machten Musik (zur Verfügung stand: eine Ukulele!). Und auch verschiedene WUPs (schnelle Warum-Up-Spiele, die sehr lustig und oft sehr peinlich sind) kamen nicht zu kurz, immer wieder konnte eins die KEKSO-Teilnehmer*innen vor dem Veranstaltungsgebäude stehend beobachten, wie sie beispielsweise mehr oder weniger rhythmisch "kunikleto", "tuki tuki" und "dangen" durcheinander sagten, begleitet von merkwürdigen Gesten.

Am Sonntag Nachmittag war dann das „Kekso kaj Teo“ angesetzt, ein Programmpunkt des GEKs, in dem Teilnehmer*innen angeboten wurde, mit uns jungen Esperantist*innen in Kontakt zu treten - es wurde also Tee getrunken und gemeinsam Brettspiele gespielt.

Am Abend dann gab es ein Konzert, das wir gemeinsam besuchten - super schön war es, diejenigen, die tanzten wollten, tanzten! und zwischenzeitlich schlurpten wir uns aneinander fest (Schlurp! Meine Hand berührt jetzt deine Schulter. Schlurp! Ein Ellenbogen liegt auf meinem Rücken.

Schlurp! Ein Fuß saugt sich an einer Hüfte fest. Schlurp schlurp schlurp! Wir sind ein Knäuel aus menschlichem Körper und keiner kann sich mehr bewegen. Wir fallen um).

Ein bisschen belastend war nur, als wir für einen Tanz aufgefordert wurden, uns binärgeschlechtlich in Männer und Frauen getrennt gegenüberzustellen - nicht nur schließt das nicht-binäre Menschen (also Menschen, die weder ausschließlich Mann oder Frau sind) aus, es war auch einfach unnötig und von Heteronormativität geprägt. Aber trotzdem: ein sehr schöner Abend!

Am Montag hieß es dann schon Abschied nehmen, am Abend zuvor hatten wir bereits alles was möglich war aufgeräumt, jetzt wurden noch die letzten Sachen gepackt, gefegt und der Müll weggebracht, Möbel wieder an ihre Plätze gerückt.

Es war sogar möglich, dass wir alle gemeinsam Richtung Hamburg fuhren, und so Esperantujo noch ein kleines Stück mit auf den Weg nehmen konnten.

Lian Löffler

Evangeliaj Tagoj en Dortmund

Estis por mi la tria fojo ĉe la eklezia tago, la dua fojo varbante por Esperanto. Ĉiam plaĉas al mi la bunta mikso de homoj tie.

Kun la esperantobudo ni refoje amikece konkursas en la "Markt der Möglichkeiten" pri la atento de la pasantoj. Estas amuza afero, kaj la konversacio kun

la interesitoj estas tre diversaj. Foje vi ekklarigas kio estas Esperanto, foje iom instruas la lingvon aŭ kontraŭstaras antaŭjuĝojn pri Esperanto, kiujn havis la homoj (Ĉu Esperanto ankoraŭ ekzistas?, La lingvo estas ja fiaskita, ĉu ne? Ĉu ne estas la hispana?)

Fine mi pensas, ke ni kaptis multe da atento dum la tri tagoj kaj ĉe kelkaj tio ja vekis la scivolemon pri Esperanto.

Paul Würtz

Julia Pasko

Dum Pasko 2019 denove okazis IJF, Internacia Junulara Festivalo, en Italio, ĉi-foje en la ĉemara urbeto Viserbella apud Rimini.

Kiel ĉiam, oni povis ĝui bongustan italan manĝaĵon kaj ankaŭ la proksimega plaĝo (ĉirkaŭ 1 minuton piede for de la ejo) estis invitanta. Kelkaj kuraĝuloj eĉ naĝis!

Du ekskursoj portis nin al vizitindaj lokoj de la regiono: Dum la tuttaga ekskurso ni iris al la belaj urbetoj Sant'Arcangelo kaj San Leo (sur la bildoj), kaj dum la duontaga ekskurso ni eĉ povis vojaĝi al lando for de Eŭropa Unio: San Marino.

Estis iom domaĝe, ke la programo ĉi-jare ne estis tiom riĉa kaj ke ni estis pli malmultaj partoprenantoj ol dum la lastaj jaroj. Pro tio kelkfoje mankis al mi la etoso de granda, vigla Esperanto-aranĝo. Sed tamen mi ĝojis revidi geamikojn kaj ekkoni novajn personojn, viziti interesajn lokojn en meza Italio kaj pasigi Paskon ĉe la maro.

Julia B.

Aliĝilo por la venonta GEK (sendu al: Deutscher Esperanto-Bund e.V., Kstzbachstr. 25, DE-10965 Berlin)

Mi aliĝas al la pola-germana kongreso de la 29-a de majo ĝis la 1-a de junio 2020 en Frankfurt (Oder) / Słubice.

Nomo:

Antaŭnomo:

Kunul(in)o:

Strato, n-ro:

Kodo, urbo:

Tel./fakso:

Retadreso:

Bonvolu publikigi

- ☐ en la kongresa libro aŭ / ☐ en listo en la interreto:
☐ mian tutan adreson ☐ nur mian nomon kaj retadreson ☐ nur mian nomon kaj urbon
☐ nenion pri mi.

☐ Mi donacas al la kongresa kaso €

Mi ĝiris la sumon de je la (dato)
al la indikita konto de GEA.

- ☐ Mi pretas kontribui al la programo (vd. ĉe aldonaj informoj)
☐ Mi ofertas prelegon (temon vd. ĉe aldonaj informoj)
☐ Mi prezentos ion en la movada foriro kaj bezonos tablon (klarigu sube)

- ☐ Mi estas membro de GEA/GEJ
☐ Mi estas membro de PEA/PEJ

Aldonaj informoj (kontribuo, temo, stando ktp.):

Dato: Subskribo:

BONVENON al la 72-a IFEF-KONGRESO en GERMANIO

29.5. - 5.6. 2020

